

ΠΑΝΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Π.Μ.Σ. «Η ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ Η ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ»

ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ

«(Αν)ασφάλεια, θυματοποίηση και στάσεις των δημοτών απέναντι στο έγκλημα και τις τοπικές πολιτικές πρόληψης: Διαγνωστική έρευνα στο Δήμο Κορυδαλλού»

ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΤΗΣ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑΣ ΧΡΙΣΤΙΝΑΣ ΖΑΡΑΦΩΝΙΤΟΥ

«ΠΟΛΗ ΚΑΙ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ, ΑΙΣΘΗΜΑ ΑΝΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΙΜΩΡΗΤΙΚΟΤΗΤΑ»

ΣΥΓΓΡΑΦΗ & ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΖΑΡΑΦΩΝΙΤΟΥ

ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑΣ ΠΑΝΤΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

ΙΟΛΗ-ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΓΕΡΟΠΑΝΟΥ, ΚΥΡΙΑΚΗ ΓΟΝΙΔΑΚΗ, ΓΕΩΡΓΙΑ ΜΑΝΤΕ,
ΓΙΩΡΓΟΣ ΝΤΕΝΤΕΣ, ΚΩΣΤΑΣ ΣΑΒΒΙΔΗΣ & ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΧΑΪΝΑΣ (συνεργασία)

ΑΘΗΝΑ, ΙΟΥΛΙΟΣ 2014

ΠΡΟΛΟΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Η εν λόγω μελέτη με τίτλο ***«(Αν)ασφάλεια, θυματοποίηση και στάσεις των δημοτών απέναντι στο έγκλημα και τις τοπικές πολιτικές πρόληψης: Διαγνωστική έρευνα στο Δήμο Κορυδαλλού»***, εκπονήθηκε κατά το εαρινό εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους 2011-2012, στο πλαίσιο του μαθήματος «Πόλη και εγκληματικότητα, αίσθημα ανασφάλειας και τιμωρητικότητα» του ΠΜΣ Εγκληματολογίας του Παντείου Πανεπιστημίου, υπό την επιστημονική ευθύνη της διδάσκουσας Καθηγήτριας Χριστίνας Ζαραφωνίτου.

Σκοπός της έρευνας αυτής ήταν η συναγωγή πορισμάτων σχετικά με το εγκληματικό φαινόμενο και τα συνδεόμενα με αυτό καθημερινά προβλήματα, όπως αυτά γίνονται αντιληπτά από τους κατοίκους του Δ.Κορυδαλλού, με απώτερο σκοπό την προώθηση μιας δόκιμης και αποτελεσματικής αντεγκληματικής πολιτικής με έμφαση στον τομέα της πρόληψης τόσο της θυματοποίησης όσο και της ανασφάλειας. Το ερωτηματολόγιο της έρευνας βασίσθηκε στη μεθοδολογία και τα ερωτηματολόγια προηγούμενων ερευνών της επιστημονικά υπεύθυνης Καθηγήτριας Χριστίνας Ζαραφωνίτου, στην οποία ανήκει και η ευθύνη συγγραφής της παρούσας έκθεσης.

Η παρούσα έκθεση περιλαμβάνει μόνο τους πίνακες συχνοτήτων. Τα δεδομένα θα αποτελέσουν αντικείμενο περαιτέρω επεξεργασίας από τη συγγραφέα στο άμεσο μέλλον. Τους πίνακες και τα διαγράμματα επιμελήθηκε η μεταπτυχιακή φοιτήτρια *Ιόλη Γεροπάνου*, ενώ στον τελικό σχολιασμό τους συνέβαλε και ο *Γιώργος Ντέντες*.

Το εγχείρημα αυτό εντάσσεται στο πλαίσιο του συμφώνου συνεργασίας της επιστημονικά υπεύθυνης Καθηγήτριας Χ.Ζαραφωνίτου με το Δ.Κορυδαλλού (*Δήμαρχος Στ.Κασιμάτης, 4/4/2012*) για την εθελοντική εκπόνηση έρευνας σχετικής με τη θυματοποίηση και ανασφάλεια των κατοίκων του παραπάνω Δήμου.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Οι κυριότερες ενότητες της παρούσας Έκθεσης είναι οι εξής:

- I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ - ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ
- II. ΟΙ ΣΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΑ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΣΥΧΓΡΟΝΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΓΕΝΙΚΑ ΚΑΙ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΟΡΥΔΑΛΛΟΥ ΕΙΔΙΚΑ
- III. ΑΝΑΣΦΑΛΕΙΑ-ΦΟΒΟΣ ΤΟΥ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ
- IV. ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΑΜΕΣΗΣ ΚΑΙ ΕΜΜΕΣΗΣ ΘΥΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗΣ
- V. ΣΤΑΣΕΙΣ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΟΝ ΕΠΙΣΗΜΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΕΛΕΓΧΟ ΚΑΙ ΠΡΟΣΛΗΨΗ ΤΩΝ ΔΙΑΣΤΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
- VI. ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΟΥ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ
- VII. ΜΜΕ
- VIII. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ-ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ
- IX. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η μελέτη της εγκληματικότητας σε σχέση με το χώρο/περιβάλλον στο οποίο εκδηλώνεται ξεκίνησε ήδη από τον 19^ο αι., ενώ όλες οι σύγχρονες εγκληματολογικές προσεγγίσεις περιλαμβάνουν τη μεταβλητή του μεγέθους οικισμού στην προβληματική τους. Παράλληλα, αναπτύσσονται οι τεχνικές αποτύπωσης της εγκληματικότητας μέσα από τα σύγχρονα μοντέλα χαρτογράφησης και γεωγραφικής ανάλυσης, ενώ ιδιαίτερο βάρος αποδίδεται στο ρόλο των περιβαλλοντικών παρεμβάσεων στην πρόληψη της εγκληματικότητας. Οι έννοιες αυτές αναδείχθηκαν ιδιαίτερα μέσα από τη λεγόμενη *οικολογική προσέγγιση της εγκληματικότητας* και επανεξετάζονται μέσα από την πιο σύγχρονη εκφορά της *Περιβαλλοντικής Εγκληματολογίας*.

Η πλέον αντιπροσωπευτική θεωρητική προσέγγιση στο πλαίσιο αυτό είναι η «*θεωρία της καθημερινής δραστηριότητας*» (Routine activity theory). Στις προσεγγίσεις αυτές, το ενδιαφέρον δεν εξαντλείται, ωστόσο, μόνο στο έγκλημα αλλά επεκτείνεται και στο φόβο του εγκλήματος και στην ανασφάλεια. Στο περιβάλλον των σύγχρονων μεγαλουπόλεων η σύνδεση αυτή αναδεικνύεται στο πλαίσιο περιοχών με σημάδια περιβαλλοντικής υποβάθμισης όπου εκδηλώνονται διάφορες μορφές αντικοινωνικοτήτων που εμπνέουν φόβο και ανασφάλεια στους κατοίκους ή τους περαστικούς, σύμφωνα με τη διεθνή και ελληνική ερευνητική εμπειρία. Το στοιχείο που εξηγεί τις άτυπες αυτές κοινωνικές αντιδράσεις, έχει υποστηριχθεί ότι είναι ή αίσθηση περί έλλειψης ελέγχου στην περιοχή, η οποία έχει «*παραδοθεί*» σε εγκληματικές ή απειλητικές δραστηριότητες. Το κενό εμπιστοσύνης που εντοπίζεται στις περιοχές αυτές απέναντι στους μηχανισμούς του επίσημου αλλά και άτυπου κοινωνικού ελέγχου εξηγεί σε μεγάλο βαθμό και την ανασφάλεια που προξενεί. Η έκφραση παρόμοιων συναισθημάτων συναρτάται θετικά με μια σειρά από διαφορετικής προέλευσης παράγοντες, όπως τα στοιχεία που συνθέτουν την ποιότητα ζωής των κατοίκων μιας περιοχής, η εμπιστοσύνη τους στο ποινικό σύστημα αλλά και οι ευρύτερες κοινωνικο-ιδεολογικές τους αντιλήψεις. Σημαντικό ρόλο διαδραματίζει η ύπαρξη *άμεσης εμπειρίας θυματοποίησης*, η γνώση των εμπειριών ατόμων που προέρχονται από τον κοινωνικό περίγυρο του υποκειμένου (*έμμεση θυματοποίηση*) καθώς επίσης και η εμπιστοσύνη των πολιτών στο σύστημα απονομής της ποινικής δικαιοσύνης.

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΠΟΡΙΣΜΑΤΑ

Α. ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Η διεξαγωγή της παρούσας διαγνωστικής έρευνας έλαβε χώρα κατά τη χρονική περίοδο Μαΐου – Ιουλίου 2012. Το δείγμα της έρευνας αποτέλεσαν 353 άτομα - μέλη νοικοκυριών εγκατεστημένων στον Δήμο Κορυδαλλού, ηλικίας άνω των 15 ετών, ενώ επιχειρήθηκε να υπάρχει σχετική ισοκατανομή ως προς τα δημογραφικά χαρακτηριστικά των υποκειμένων. Έτσι, σε σύνολο 353 ερωτηματολογίων, το **43,1%** του δείγματος αποτελείται από άνδρες και αντίστοιχα το **56,9%** από γυναίκες.

Πιν. 1: Φύλο	Απαντήσεις	
	Απόλυτοι αριθμοί	Ποσοστά (%)
Γυναίκες	201	56,9
Άνδρες	152	43,1
Γενικό Σύνολο	353	100,0

Οι ανωτέρω καλύπτουν, για τις ανάγκες της παρούσης, ένα ευρύ ηλικιακό φάσμα, ήτοι, από 15 έως πάνω από 60 χρόνων για να προκύψουν τελικά οι παρακάτω ηλικιακές κατηγορίες: **11%** του δείγματος ανήκε στην κατηγορία (15-24 ετών), **19%** στην (25-34 ετών), **19,5%** στην (35-44 ετών), **22,7%** στην (45-54 ετών), **11,9%** στην (55-60). Τέλος το **15,9%** ανήκε στις ηλικίες (61+).

Πιν.2: Ηλικία	Απαντήσεις	
	Απόλυτοι αριθμοί	Ποσοστά (%)
15-24	39	11,0
25-34	67	19,0
35-44	69	19,5
45-54	80	22,7
55-60	42	11,9
61+	56	15,9
Γενικό Σύνολο	353	100,0

Από την παράλληλη μελέτη των σχετικών με την εθνικότητα των ερωτώμενων πινάκων 3 και 4, συνάγεται ότι στο σύνολο των απαντήσεων ένα πολύ μικρό ποσοστό αφορά αλλοδαπούς **(2%)**, οι οποίοι διαθέτουν την αλβανική υπηκοότητα.

Πιν.3: Εθνική προέλευση	Απαντήσεις	
	Απόλυτοι αριθμοί	Ποσοστά (%)
Ημεδαποί	346	98,0
Αλλοδαποί	7	2,0
Γενικό Σύνολο	353	100,0

Πιν. 4: Εθνικότητα	Απαντήσεις	
	Απόλυτοι αριθμοί	Ποσοστά (%)
Ελληνική	347	98,3
Αλβανική	6	1,7
Γενικό Σύνολο	353	100,0

Αναφορικά με το χρονικό διάστημα διαμονής στην περιοχή κατοικίας του, ο παρακάτω πίνακας 5 δείχνει ότι η πλειονότητα των ερωτηθέντων είναι μόνιμοι κάτοικοι της με χρόνο διαμονής πάνω από 11 χρόνια **(82%)** και σε μικρότερα ποσοστά 6-10 χρόνια **(8%)** και 1-5 χρόνια **(9,1%)**. Λιγότερο από ένα χρόνο διέμενε στην περιοχή ένα ελάχιστο ποσοστό της τάξης του **(0,9%)**.

Πιν.5: Χρόνια διαμονής στην Περιοχή	Απαντήσεις	
	Απόλυτοι αριθμοί	Ποσοστά (%)
Λιγότερο από 1 χρόνο	3	0,9
1-5 χρόνια	32	9,1
6-10 χρόνια	28	8,0
11+ χρόνια	287	82,0
Γενικό Σύνολο	350	100,0

Ως προς την οικογενειακή κατάσταση, το **35,1%** του δείγματός μας δηλώνουν άγαμοι, ενώ οι περισσότεροι (**55,2%**) είναι έγγαμοι. **5,7%** του δείγματος δήλωσε ευρισκόμενο σε χρεία, **4%** διαζευγμένοι (πίνακας 6).

Πιν.6: Οικογενειακή κατάσταση	Απαντήσεις	
	Απόλυτοι αριθμοί	Ποσοστά (%)
Έγγαμοι	195	55,2
Άγαμοι	124	35,1
Χήροι	20	5,7
Διαζευγμένοι	14	4,0
Γενικό Σύνολο	353	100,0

Το οικογενειακό προφίλ του Δήμου επαληθεύεται μέσα και από τον πίνακα 7 σχετικά με την ύπαρξη τέκνων, όπου η πλειονότητα του δείγματός μας (**69,5%**) απαντά καταφατικά.

Πιν.7: Ύπαρξη τέκνων	Απαντήσεις	
	Απόλυτοι αριθμοί	Ποσοστά (%)
Ναι	244	69,5
Όχι	107	30,5
Γενικό Σύνολο	351	100,0

Σε σχέση με την επαγγελματική ιδιότητα των ερωτηθέντων ένα μεγάλο ποσοστό ήσαν συνταξιούχοι (**19,3%**). Έπονται οι ιδιωτικοί υπάλληλοι (**17,3%**) αλλά και οι άνεργοι (**17,3%**), ποσοστό ιδιαίτερος υψηλό και συνυφασμένο με την επικρατούσα ύφεση. Ένα **13,9%** ασχολείτο με τα οικιακά, **11,9%** είναι δημόσιοι υπάλληλοι, **10,5%** ελεύθεροι επαγγελματίες κ.ά. Η εικόνα αυτή αποτυπώνεται στον πίνακα 8 και είναι ενδεικτική του σχετικά χαμηλού οικονομικού status των εν λόγω πολιτών.

Πιν.8: Επαγγελματική κατάσταση	Απαντήσεις	
	Απόλυτοι αριθμοί	Ποσοστά (%)
Συνταξιούχος	68	19,3
Άνεργος/η	61	17,3
Ιδιωτικός Υπάλληλος	61	17,3
Οικιακά	49	13,9
Δημόσιος Υπάλληλος	42	11,9
Ελεύθερος Επαγγελματίας	37	10,5
Φοιτητής/τρια	17	4,8
Έμπορος-Επιχειρηματίας	9	2,5
Μαθητής/ήτρια	8	2,3
Άλλο	1	0,3
Γενικό Σύνολο	353	100,0

Όσον αφορά στο μορφωτικό επίπεδο του δείγματός μας, η πλειονότητα του δείγματός μας (57,7%) διαθέτει μέση εκπαίδευση (απόφοιτοι γυμνασίου-λυκείου-μεταλυκειακού προγράμματος), το 26,4% ανώτερη ή ανώτατη, ενώ ένα ελάχιστο ποσοστό (2,3%) δεν είχε καθόλου σχολική εκπαίδευση.

Πιν.9: Μορφωτικό επίπεδο	Απαντήσεις	
	Απόλυτοι αριθμοί	Ποσοστά (%)
Απόφοιτοι λυκείου	100	28,4
Απόφοιτοι ΑΕΙ	64	18,2
Απόφοιτοι Μεταλυκειακού προγράμματος (Ι.Ε.Κ. κ.λπ.)	56	15,9
Απόφοιτοι Δημοτικού	48	13,6
Απόφοιτοι Γυμνασίου	47	13,4
Απόφοιτοι ΤΕΙ	29	8,2
Καμία σχολική μόρφωση	8	2,3
Γενικό Σύνολο	352	100,0

Η παραπάνω εικόνα σε συνδυασμό με την προαναφερθείσα επαγγελματική κατάσταση, αντανακλά ένα μεσαίο προς χαμηλό κοινωνικο-οικονομικό status. Αυτό ακριβώς επιβεβαιώνει και το ίδιο το δείγμα μας, αξιολογώντας στην πλειονότητά του **(51,7%)** την οικονομική του κατάσταση ως «μέτρια», και σε ποσοστό **43,8%** ως «ανεπαρκή». Μόνο ένα **4,5%** την κρίνει ως «άνετη».

Πιν.10: Πρόσληψη Ατομικής Οικονομικής Κατάστασης	Απαντήσεις	
	Απόλυτοι αριθμοί	Ποσοστά (%)
Μέτρια	182	51,7
Ανεπαρκή	154	43,8
Άνετη	16	4,5
Γενικό Σύνολο	352	100,0

Παρόλα αυτά, η πλειονότητα των ερωτηθέντων διέμενε σε ιδιόκτητη κατοικία **(76,7%)**, και μόνο το **(23,3%)** σε μισθωμένη.

Πιν.11: Ιδιοκτησιακό καθεστώς κατοικίας	Απαντήσεις	
	Απόλυτοι αριθμοί	Ποσοστά (%)
Ιδιόκτητη	270	76,7
Μισθωμένη	82	23,3
Γενικό Σύνολο	352	100,0

Β. ΟΙ ΣΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΑ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΓΕΝΙΚΑ ΚΑΙ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΟΡΥΔΑΛΛΟΥ ΕΙΔΙΚΑ

Στην ερώτηση «ποια θεωρείτε ως τα σημαντικότερα προβλήματα της σύγχρονης ελληνικής κοινωνίας; (αναφερθείτε στα 3 σημαντικότερα)», οι περισσότερες απαντήσεις (πιν.12) συγκεντρώνονται στα εξής:

Οικονομική Κρίση **21,1%**, Ανεργία **18,7%**, Εγκληματικότητα **13,3%**. Σημαντική θέση μεταξύ των απαντήσεων κατέχουν επίσης: η μαζική είσοδος μεταναστών, η κρίση αξιών και θεσμών, η έλλειψη κοινωνικού κράτους και η διαφθορά.

Πιν.12: Προβλήματα της Σύγχρονης Ελληνικής κοινωνίας (μέχρι τρεις απαντήσεις)	Απαντήσεις	
	Απόλυτοι αριθμοί	Ποσοστά (%)
Οικονομική κρίση	221	21,1
Ανεργία	196	18,7
Εγκληματικότητα	139	13,3
Μαζική είσοδος παράνομων μεταναστών	84	8,0
Κρίση αξιών και θεσμών	76	7,3
Έλλειψη κοινωνικού κράτους	68	6,5
Διαφθορά	59	5,6
Έλλειψη κοινωνικής αλληλεγγύης και συνοχής	52	5,0
Δυσλειτουργία του συστήματος υγείας	50	4,8
Δυσλειτουργία του συστήματος παιδείας	40	3,8
Υποβάθμιση της ποιότητας καθημερινής ζωής	38	3,6
Απομάκρυνση από τη θρησκεία	15	1,4
Έλλειψη ελεύθερου χρόνου	7	0,7
Άλλο	2	0,2
Γενικό Σύνολο	1047	100,0%

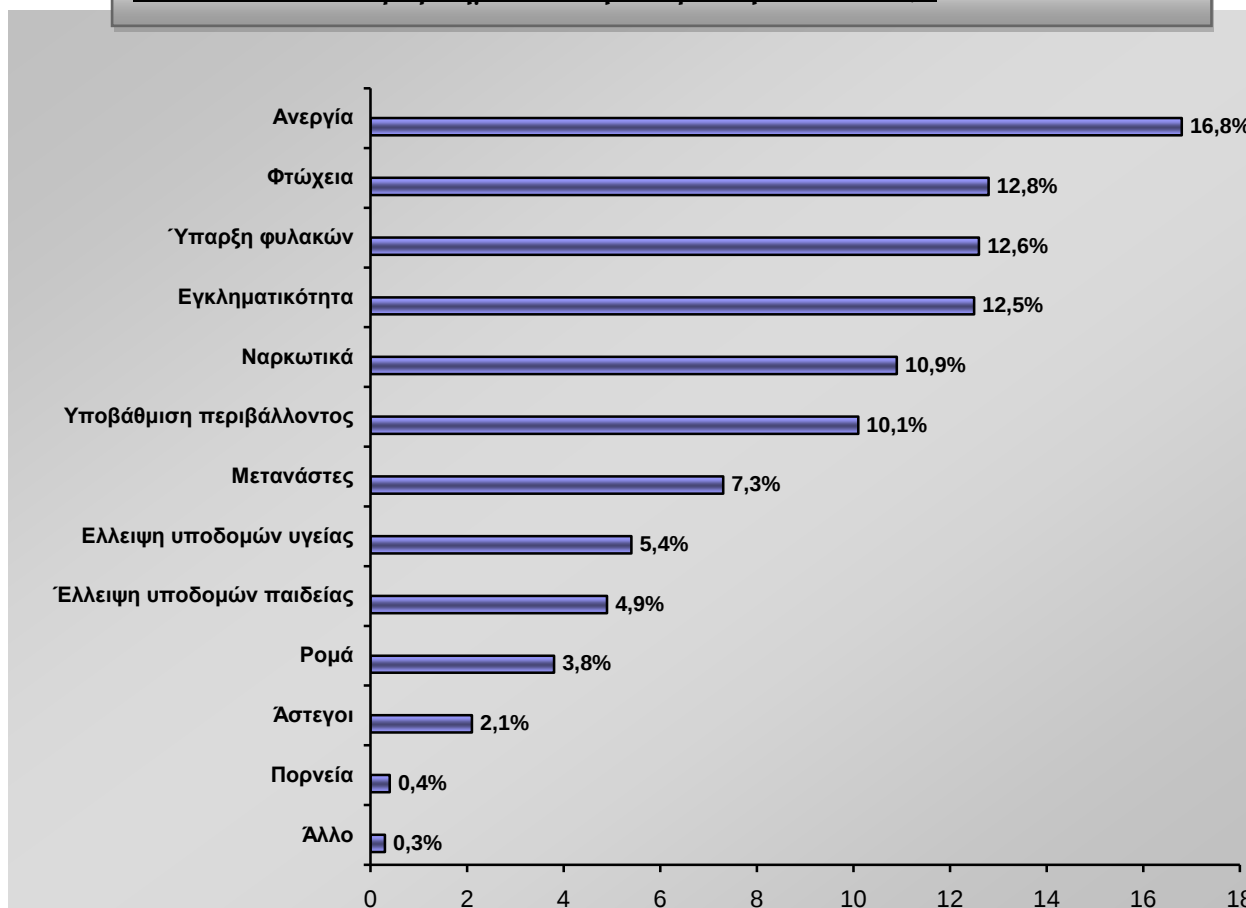
ΓΡΑΦΗΜΑ 1: “Προβλήματα της Σύγχρονης Ελληνικής κοινωνίας”

Αντίστοιχα στο ερώτημα «Ποια θεωρείτε ως τα σημαντικότερα προβλήματα στην περιοχή κατοικίας σας; (αναφερθείτε στα 3 σημαντικότερα κατά σειρά προτεραιότητας)», η ανεργία **(16,8%)** και η φτώχεια **(12,8%)** συνοδευόμενα από την ύπαρξη φυλακών **(12,6%)** και την εγκληματικότητα **(12,5%)** καταλαμβάνουν τις πρώτες θέσεις, επαληθεύοντας την προαναφερθείσα κατανομή που θέλει τα οικονομικά προβλήματα να ιεραρχούνται στην πρώτη θέση ακολουθούμενα από τα προβλήματα της εγκληματικότητας (πίν.13). Έτσι και εν προκειμένω, ακολουθούν τα προβλήματα που σχετίζονται με τα ναρκωτικά, την υποβάθμιση του περιβάλλοντος και τους μετανάστες. Η σύνδεση των παραπάνω με την ποιότητα ζωής είναι περισσότερο από εμφανής και επιβεβαιώνεται από το σύνολο των ερευνών της επιστ.υπεύθυνης Καθηγήτριας στην ευρύτερη περιοχή της πρωτεύουσας.

Πιν.13: Προβλήματα στην Περιοχή Κατοικίας σας	Απαντήσεις	
	Απόλυτοι αριθμοί	Ποσοστά (%)
Ανεργία	161	16,8
Φτώχεια	123	12,8
Ύπαρξη φυλακών	121	12,6
Εγκληματικότητα	120	12,5
Ναρκωτικά	104	10,9
Υποβάθμιση περιβάλλοντος	97	10,1
Μετανάστες	70	7,3
Έλλειψη υποδομών υγείας	52	5,4
Έλλειψη υποδομών παιδείας	47	4,9
Ρομά	36	3,8
Άστεγοι	20	2,1
Πορνεία	4	0,4
Άλλο	3	0,3
Γενικό Σύνολο	958	100,0%

ΓΡΑΦΗΜΑ 2: “Προβλήματα στην Περιοχή Κατοικίας”

Στα ανωτέρω γραφήματα (1και 2) αναπαριστώνται οι στάσεις των συνεντευξιζόμενων σχετικά με τα σημαντικότερα προβλήματα της σύγχρονης ελληνικής κοινωνίας γενικά (*γράφημα 1*), αλλά και της περιοχής του Δήμου Κορυδαλλού ειδικά, (*γράφημα 2*). Είναι προφανής η σχετική ταυτοσημία των δύο πινάκων, κυρίως ως τον οικονομικό παράγοντα και την εγκληματικότητα. Ιδιαίτερη μνεία γίνεται στην «ύπαρξη φυλακών» όταν το ερώτημα επικεντρώνει στα προβλήματα του Δήμου τους.

Το επόμενο ερώτημα αποσκοπούσε στην καταγραφή του «βαθμού ικανοποίησης από την παροχή μιας σειράς υπηρεσιών από τον Δήμο Κορυδαλλού». Οι απαντήσεις περιλαμβάνονται στον πίν.14 κατανεμημένες σε ββάθμια κλίμακα ικανοποίησης (πολύ-μέτρια-καθόλου), ενώ υπάρχει και η απάντηση «δεν γνωρίζω-δεν απαντώ»

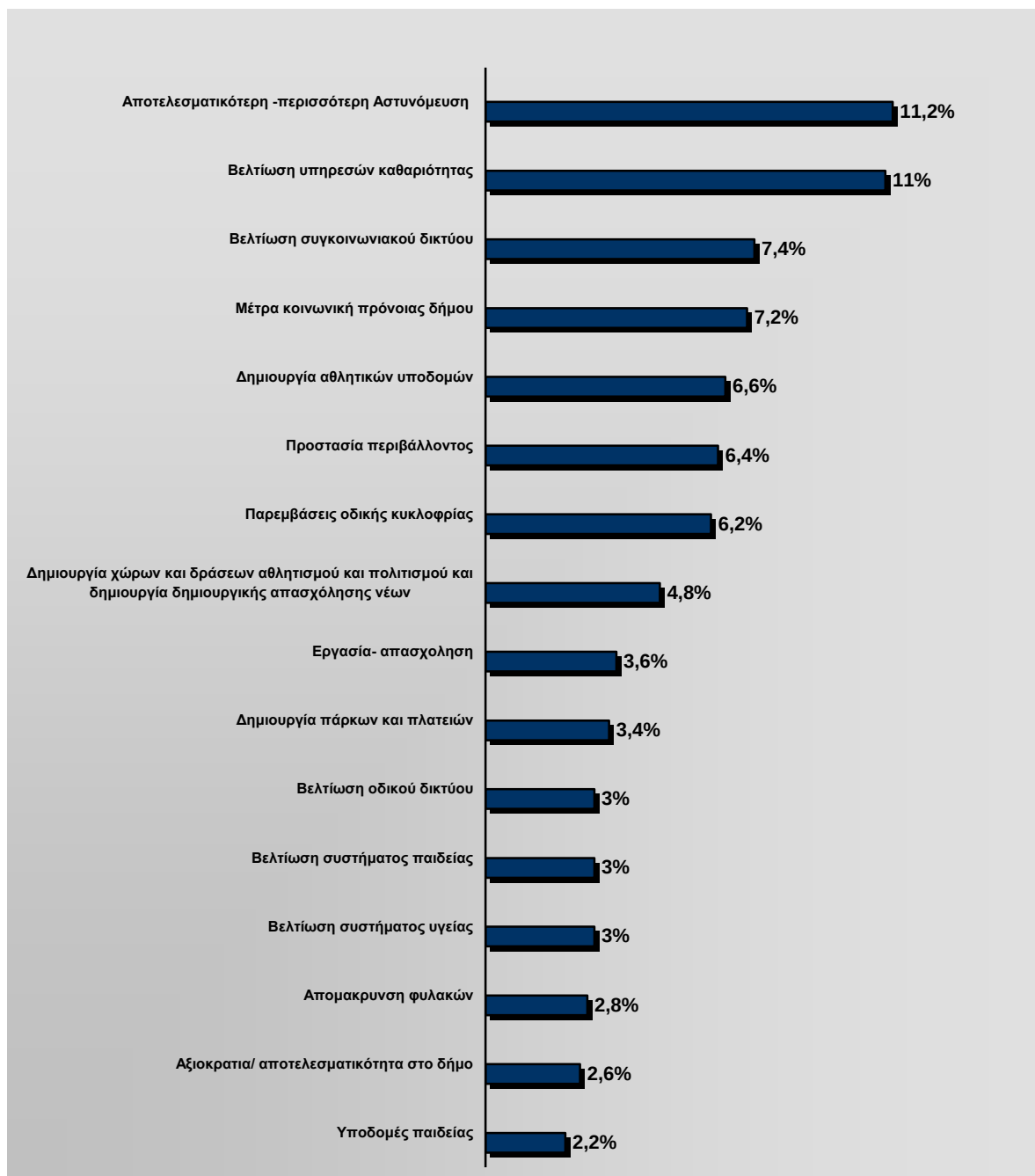
Πίν.14: Παροχή Υπηρεσιών Δ.Κορυδαλλού	Βαθμός Ικανοποίησης									
	Πολύ		Μέτρια		Καθόλου		Δεν γνωρίζω		Γενικό Σύνολο	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Παιδείας	52	15,0	216	62,4	48	13,9	30	8,7	346	100,0
Υγείας	34	9,8	171	49,4	107	30,9	34	9,8	346	100,0
Κοινωνικής Πρόνοιας	42	12,1	159	45,7	106	30,5	41	11,8	348	100,0
Ασφάλειας	54	15,7	161	46,7	120	34,8	10	2,9	345	100,0
Προστασίας Περιβάλλοντος	60	17,5	176	51,3	104	30,3	3	0,9	343	100,0
Συγκοινωνιών	71	20,4	177	50,9	82	23,6	18	5,2	348	100,0
Πολιτιστικών Δράσεων	156	44,9	122	35,2	40	11,5	29	8,4	347	100,0
Αθλητισμού	114	34,3	153	46,1	38	11,4	27	8,2	332	100,0

Όπως φαίνεται από τον πίνακα 14, οι απαντήσεις «Πολύ» και «Καθόλου» δεν αποτελούν τις βασικές προτιμήσεις των ερωτηθέντων. Αντίθετα, οι δημότες επιλέγουν σχετικοποιημένες απαντήσεις (μέτρια ικανοποίηση), ενώ σχετικά μεγάλο παρουσιάζεται το ποσοστό εκείνων που φαίνεται να μην γνωρίζουν για την ποιότητα των υπηρεσιών του Δήμου τους και δεν απαντούν. Ωστόσο, αξίζει να επισημανθεί ότι ένα μεγάλο ποσοστό του δείγματος εκφράζει μεγάλη ικανοποίηση για τις υπηρεσίες των «Πολιτιστικών Δράσεων» και «Αθλητισμού», που προσφέρει ο Δήμος, ενώ ένα επίσης μεγάλο ποσοστό εκφράζεται δυσμενώς για τις υπηρεσίες της «Υγείας», της «Κοινωνικής Πρόνοιας», της «Ασφάλειας» και της «Προστασίας του Περιβάλλοντος».

Ενώ όπως προαναφέρθηκε, ως πρώτο και κυρίαρχο αναφέρεται το οικονομικό πρόβλημα, οι δημότες Κορυδαλλού όταν καλούνται να αναφέρουν προτάσεις βελτίωσης της ποιότητας ζωής τους, αποδίδουν προτεραιότητα στην αστυνόμευση που αντανάκλα το «άγχος» τους για την εγκληματικότητα. Ακολουθεί η βελτίωση υπηρεσιών καθαριότητας και άλλες προτάσεις που αφορούν την καθημερινότητά τους. Μικρή είναι η αναφορά στο «πρόβλημα» των φυλακών που είχε ιεραρχηθεί πολύ υψηλά στα προβλήματα του Δήμου τους καθώς και όποια αναφορά σε θέματα εργασίας και απασχόλησης. Μια πιθανή εξήγηση αποτελεί η εικαζόμενη αναρμοδιότητα του Δήμου για τα «σοβαρά» κοινωνικά προβλήματα (πίνακας 15). Παρατηρούμε, πάντως, ότι μέτρα που σχετίζονται με την ανάδειξη και τη φροντίδα του περιβάλλοντος ευαισθητοποιούν σε μεγάλο βαθμό τους δημότες, οι οποίοι ζητούν από τον Δήμο τους βελτίωση των παρεχόμενων στον τομέα αυτό υπηρεσιών.

Πιν.15: Προτάσεις βελτίωσης της ποιότητας ζωής στο δήμο Κορυδαλλό (μέχρι 2 απαντήσεις)	Απαντήσεις	
	Απόλυτοι αριθμοί	Ποσοστά (%)
Αποτελεσματική - περισσότερη Αστυνόμευση	56	11,2
Βελτίωση υπηρεσιών καθαριότητας	55	11,0
Βελτίωση συγκοινωνιακού δικτύου	37	7,4
Μέτρα κοινωνικής πρόνοιας δήμου	36	7,2
Δημιουργία αθλητικών υποδομών	33	6,6
Προστασία περιβάλλοντος	32	6,4
Παρεμβάσεις οδικής κυκλοφορίας	31	6,2
Δημιουργία χώρων πρασίνου-περισσότερο πράσινο	24	4,8
Δημιουργία χώρων και δράσεων αθλητισμού, πολιτισμού και δημιουργικής απασχόλησης των νέων	23	4,6
Εργασία - απασχόληση	18	3,6
Δημιουργία πάρκων και πλατειών	17	3,4
Βελτίωση οδικού δικτύου	15	3,0
Βελτίωση συστήματος παιδείας	15	3,0
Βελτίωση συστήματος υγείας	15	3,0
Απομάκρυνση των φυλακών	14	2,8
Αξιοκρατία/ αποτελεσματικότητα στο δήμο	13	2,6
Υποδομές παιδείας	11	2,2
Μέριμνα για αδέσποτα	7	1,4
Συνεργασία δήμου-πολιτών	7	1,4
Δημιουργία προϋποθέσεων οικονομικής ανάκαμψης	6	1,2
Απομάκρυνση των Ρομά	5	1,0
Βελτίωση υποδομών υγείας	5	1,0
Δημιουργία παιδότοπων και παιδικών πάρκων	5	1,0
Καμία πρόταση	5	1,0
Φωτισμός	5	1,0
Αντιμετώπιση των ναρκωτικών	3	0,6
Αντιμετώπιση φαινομένων κοινωνικής αταξίας	3	0,6
Ενδυνάμωση κοινωνικής αλληλεγγύης	3	0,6
Αυστηρότερες ποινές	1	0,2
Γενικό Σύνολο	500	100,0

ΓΡΑΦΗΜΑ 3: “Προτάσεις βελτίωσης της ποιότητας ζωής στο δήμο Κορυδαλλού”

Στην επόμενη ερώτηση το ενδιαφέρον επικεντρώνεται στη στάση των ίδιων των πολιτών όσον αφορά την έννοια της κοινωνικής αλληλεγγύης και συνοχής που και οι ίδιοι επικαλούνται ως ζητούμενο στην καθημερινότητά τους. Οι στάσεις τους διερευνήθηκαν μέσα από το ερώτημα «*πόσο συχνά έχετε δεχθεί ή και έχετε δώσει βοήθεια από /στους γείτονές σας*». Οι απαντήσεις περιλαμβάνονται στον παρακάτω πίνακα 16.

Πίν.16: Πόσο συχνά έχετε δεχθεί/δώσει βοήθεια στους γείτονές σας	Απαντήσεις					
	Πολλές φορές		Ποτέ		Γενικό Σύνολο	
	N	%	N	%	N	%
Έχω δεχθεί	223	63,4	129	36,6	352	100,0
Έχω δώσει	282	80,1	70	19,9	352	100,0

Στο πρώτο σκέλος της ερώτησης, που αναφέρεται στην αποδοχή βοήθειας από γείτονες, η μεγάλη πλειονότητα των ερωτηθέντων **(63.4%)** απάντησε καταφατικά, πως πράγματι έχει δεχθεί βοήθεια από τους γείτονες μερικές φορές έως συχνά. Αντίθετα, το 1/3 και πλέον **(36.6%)** απάντησε πως δεν έλαβε ποτέ βοήθεια, ή θεωρεί πως δεν βρέθηκε σε θέση τέτοια ώστε να ζητήσει βοήθεια. Αντιστοίχως, στο δεύτερο σκέλος της ερώτησης, που αναφέρεται στη χορηγηθείσα βοήθεια, οι καταφατικές απαντήσεις είναι ακόμα περισσότερες και αντιπροσωπεύουν το **80,1%** του δείγματος που απάντησε πως έχει προσφέρει βοήθεια μερικές φορές έως συχνά. Ένα ποσοστό **(19,9%)** δεν έχει προσφέρει ποτέ βοήθεια στους γείτονές του, ή θεωρεί πως δεν χρειάστηκε να ζητηθεί ποτέ η βοήθειά του.

Ανεξάρτητα από την ειλικρίνεια ή όχι των απαντήσεων, είναι αξιοσημείωτα υψηλά τα ποσοστά τα οποία αντανakλούν μεγάλη προσήλωση στις έννοιες της κοινωνικής αλληλεγγύης και συνοχής και θα μπορούσαν να αποτελέσουν βάση για την εφαρμογή συμμετοχικών κοινωνικών πολιτικών.

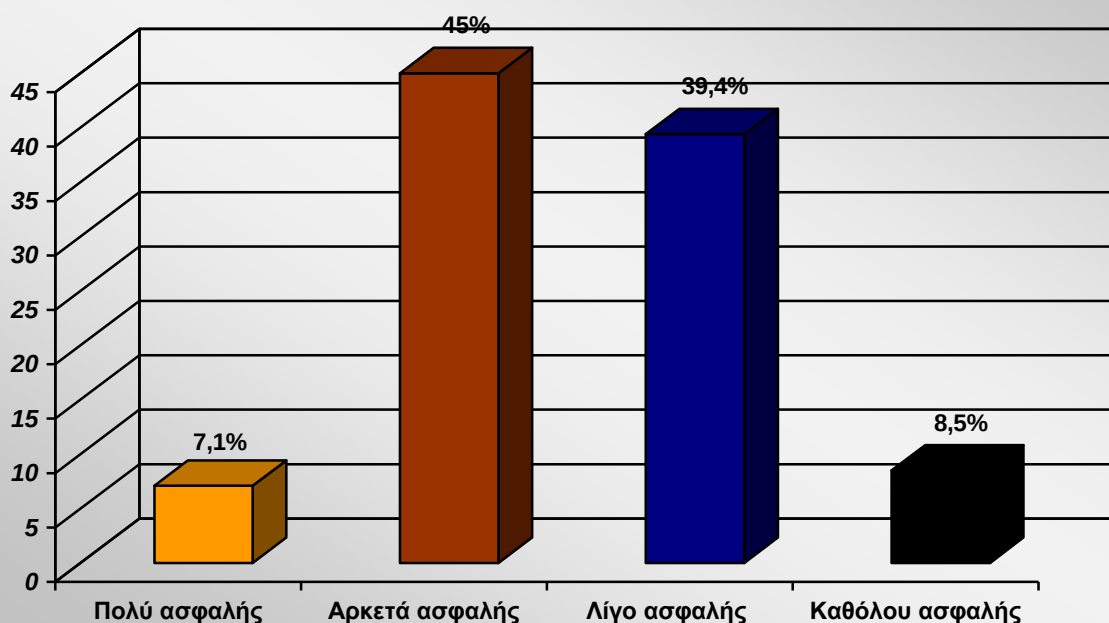
Γ. ΑΝΑΣΦΑΛΕΙΑ-ΦΟΒΟΣ ΤΟΥ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ

Η επόμενη ενότητα ερωτήσεων αποσκοπούσε να διερευνήσει την (αν)ασφάλεια των κατοίκων του Δ.Κορυδαλλού, τις μορφές και διαστάσεις της καθώς και τη συγκεκριμενοποίησή της ως φόβο του εγκλήματος.

Πιν. 17: Ο δήμος Κορυδαλλού είναι μια περιοχή που σας κάνει να αισθάνεστε	Απαντήσεις	
	Απόλυτοι αριθμοί	Ποσοστά (%)
Πολύ ασφαλής	25	7,1
Αρκετά ασφαλής	159	45,0
Λίγο ασφαλής	139	39,4
Καθόλου ασφαλής	30	8,5
Γενικό Σύνολο	353	100,0

Όπως φαίνεται στον πίνακα 17, οι απαντήσεις στην ερώτηση «Γενικά ο δήμος σας είναι μια περιοχή που σας κάνει να αισθάνεστε: 1.Πολύ ασφαλής, 2.Αρκετά, 3.Λίγο, 4.Καθόλου» παρουσιάζουν μια συγκέντρωση κυρίως στις «σχετικοποιημένες» μορφές (αν)ασφάλειας (αρκετά ή λίγο ασφαλής). Η διχοτόμηση, ωστόσο, των συνολικών απαντήσεων σε δύο μεγάλες κατηγορίες καταλήγουν σε μια μικρή μόνο υπεροχή όσων αισθάνονται ασφάλεια (**52.1%**) έναντι όσων αισθάνονται ανασφάλεια (**47.9%**).

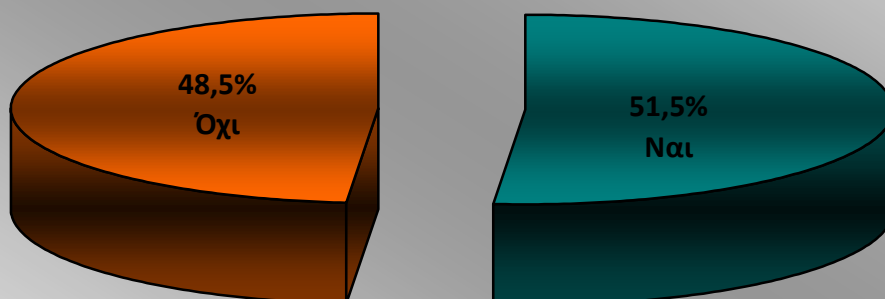
ΓΡΑΦΗΜΑ 4: “Ο Δήμος Κορυδαλλού είναι μια περιοχή που σας κάνει να αισθάνεστε”

Η εικόνα αυτή αποτυπώνεται και στον επόμενο πίνακα 18, όπου αναδεικνύεται ανάγλυφα η συσχέτιση της ανασφάλειας με συγκεκριμένες περιοχές του Δήμου. Τα δεδομένα αυτά αποτυπώνονται και στο γράφημα 5.

Πιν. 18: Υπάρχουν κάποιες περιοχές που σας κάνουν να αισθάνεστε ανασφάλεια	Απαντήσεις	
	Απόλυτοι αριθμοί	Ποσοστά (%)
Ναι	176	51,5
Όχι	166	48,5
Γενικό Σύνολο	342	100,0

ΓΡΑΦΗΜΑ 5: “Υπάρχουν κάποιες περιοχές που σας κάνουν να αισθάνεστε ανασφάλεια”

Η παραπάνω απάντηση συγκεκριμενοποιήθηκε και συμπληρώθηκε με την επόμενη που ζητούσε από τα υποκείμενα της έρευνας που απάντησαν καταφατικά στις προηγούμενες ερωτήσεις να σημειώσουν μέχρι και τρεις περιοχές με ιεραρχική σειρά πάνω στον χάρτη της περιοχής του Δ.Κορυδαλλού. Οι περιοχές που συγκεντρώνουν τις περισσότερες αναφορές αποτυπώνονται στον πίνακα 19.

Πίν.19: Αν ναι, σημειώστε μέχρι τρεις περιοχές (συγκεντρωτικά)	Απαντήσεις	
	Απόλυτοι αριθμοί	Ποσοστά (%)
Πλατεία Μέμμου	45	15,0
Σχιστό	27	9,0
Φυλακές	27	9,0
88 Στρέμματα	18	6,0
Πλ. Μερκάτη	14	4,7
Πυροβολεία	12	4,0
Πλ. Αλησμόνητων Πατρίδων	12	4,0
Πλ. Ηρώων Πολυτεχνείου (Κανάρια)	10	3,3
Πλ. Ελευθερίας	9	3,0
Πλ. Κολοκοτρώνη	7	2,3
Όμορες περιοχές Δήμου Νίκαιας	9	3,0
Περιοχή Κανάρια	6	2,0
Παλαιό Νεκροταφείο	6	2,0
Όλος ο Δήμος	6	2,0
Πλατείες	5	1,7
Άνω Κορυδαλλός	4	1,3
Άσυλο	3	1,0
Δάσος στην πλ. 25ης Μαρτίου	3	1,0
Νεκροταφείο	3	1,0
Πλ. Βενιζέλου	3	1,0
Πλ. Γληνού	3	1,0
Οδός Μ. Ασίας	3	1,0
Οδός Ποταμού	3	1,0
3 ^ο Νεκροταφείο	3	1,0
Νταμάρια-ταχυδρομείο	2	0,7
Σχολεία	2	0,7
Οδός Ποταμού - σχολεία οδού Ποταμού	2	0,7
Οδός Ποταμού - νταμάρια - σχολεία	2	0,7

Οδός Ταξιαρχών	2	0,7
Σχολείο οδού Κοζάνης	2	0,7
Τρίγωνο στην Τραπεζούντος	2	0,7
Σύνορα με Αγία Βαρβάρα	2	0,7
Πλ. Αγίου Γεωργίου	2	0,7
Οδός Γρ. Λαμπράκη	2	0,7
Οδός Δεξαμενής	2	0,7
Σύνορα με Νίκαια	1	0,3
Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο	1	0,3
Το δασάκι στο 9 ^ο δημοτικό	1	0,3
Πλ. στο Δημαρχείο	1	0,3
Πλ. Ταξιαρχών	1	0,3
Οδός Ταξιαρχών και Αθηνάς	1	0,3
Οδός Τραπεζούντος	1	0,3
Οι δρόμοι με εγκαταλελειμμένα κτίρια	1	0,3
Οι μη κεντρικοί δρόμοι	1	0,3
Πλ. Γαζίας	1	0,3
Πάρκα	1	0,3
Πλ. 25ης Μαρτίου	1	0,3
Οδός Πλαταιών και Γρ. Λαμπράκη	1	0,3
Οδός Πλούτωνος	1	0,3
Οδός Πολυδεύκους	1	0,3
Οδός Σταματοπούλου	1	0,3
Όμορες περιοχές Δήμου Αγίας Βαρβάρας	1	0,3
Οδός Επτανήσου	1	0,3
Οδός Ζακύνθου	1	0,3
Οδός Θουκυδίδου	1	0,3
οδός Καυκάσου	1	0,3
Οδοί Καυκάσου (Πλούτωνος Δημητρακοπούλου)	1	0,3
Οδοί Παπακυριαζή και Αθηνάς	1	0,3
Οδός Άγγελου Σικελιανού	1	0,3
Οδός Αγίας Βαρβάρας (μέχρι Λήμνου)	1	0,3

Οδός Αετορράχης	1	0,3
Οδός Αθανασίου Διάκου	1	0,3
Οδός Αθηνάς	1	0,3
Οδός Αρκεσίνης	1	0,3
Οδός Ατταλείας	1	0,3
Δρόμοι χωρίς φώτα/ Κακοφωτισμένοι δρόμοι	1	0,3
Εκκλησία Αγίου Δημητρίου	1	0,3
Εκτός σχεδίου περιοχή	1	0,3
Ερημικοί δρόμοι/περιοχές	1	0,3
Θέατρο Θανάσης Βέγγος	1	0,3
Μανιάτικα (σύνορα Νίκαιας-Πειραιά)	1	0,3
Αφετηρία λεωφορείου στο Σχιστό	1	0,3
Γενικά οι δρόμοι, στενά σοκάκια και οι πλατείες	1	0,3
Γενικό Σύνολο	301	100,0

Από τον ανωτέρω συγκεντρωτικό πίνακα παρατηρούμε συγκεκριμένα πως προκύπτουν **73** κατηγορίες απαντήσεων, κάθε μία εκ των οποίων αντιστοιχεί σε έναν τόπο, εντός του Δήμου, ο οποίος και εμπνέει ανασφάλεια. Όμως λίγες είναι οι περιοχές που συγκεντρώνουν μεγάλο αριθμό απαντήσεων, ενώ οι περισσότερες προέκυψαν από ατομικές αναφορές ή αναφορές κάτω της δεκάδας.

Έτσι, αξίζει να σταθούμε στην πρώτη κατηγορία και να παρατηρήσουμε ότι η «**πλατεία Μέμμου**», συγκέντρωσε τις περισσότερες απαντήσεις (45 συνολικά), ήτοι ποσοστό **15%** στο σύνολο των 301 απαντήσεων. Ακολουθούν οι «**Φυλακές**» (**9%**) και η πέριξ περιοχή τους. Επιπλέον, με επίσης **9%** επί του συνόλου των απαντήσεων έπεται η περιοχή του **Σχιστού**.

Από την παραπάνω εικόνα προκύπτουν προφανώς και κάποιες ιδιαιτερότητες του Δήμου Κορυδαλλού, όπως είναι η ύπαρξη φυλακών αφενός και αφετέρου η ύπαρξη καταυλισμού αθίγγανων στην περιοχή του Σχιστού. Και οι δύο αυτές περιοχές έλαβαν ισάριθμες απαντήσεις που υποδηλώνουν σχετική ανασφάλεια.

Με μικρότερα ποσοστά αναφέρθηκαν οι περιοχές «**88 στρέμματα**» **σχολικό συγκρότημα**, το οποίο βρίσκεται απέναντι από τις φυλακές (**6%**), η **πλατεία Μερκάτη** (**4,7%**), τα «**Πυροβολεία**» (**4%**), η **πλατεία Αλησμόνητων Πατρίδων** (**4%**), η **πλατεία Ηρώων Πολυτεχνείου** (**3.3%**) και άλλες περιοχές με αισθητά μικρότερα ποσοστά.

Η παραπάνω εικόνα επιβεβαιώνεται και όταν η καταγραφή περιορίζεται μόνο στην πρώτη στην ιεράρχηση της ανασφάλειας περιοχή (πίν.20).

Πίν.20: Περιοχές πρόκλησης ανασφάλειας (1 ^η περιοχή στην ιεραρχία)	Απαντήσεις	
	Απόλυτοι Αριθμοί	Ποσοστά (%)
Πλατεία Μέμμου	32	18,2
Σχιστό	18	10,2
Φυλακές	18	10,2
88 Στρέμματα	11	6,3
Πλ. Μερκάτη	7	4,0
Πυροβολεία	6	3,4
Πλ. Αλησμόνητων Πατρίδων	9	5,1
Πλ. Ελευθερίας	5	2,8
Πλ. Ηρώων Πολυτεχνείου (Κανάρια)	4	2,3
Πλ. Κολοκοτρώνη	5	2,8
Όμορες περιοχές δήμου Νίκαιας (συγκ. η πλ. Σπάθα)	1	0,6
Περιοχή Κανάρια	3	1,7
Παλαιό Νεκροταφείο	2	1,1
Όλος ο Δήμος	6	3,4
Πλατείες	4	2,3
Άνω Κορυδαλλός	3	1,7
Δάσος στην πλ. 25ης Μαρτίου	1	0,6
Νεκροταφείο	1	0,6
Πλ. Γληνού	2	1,1
Οδός Ποταμού	3	1,7
3ο Νεκροταφείο	2	1,1
Νταμάρια-ταχυδρομείο	1	0,6
Σχολεία	2	1,1
Οδός Ποταμού-νταμάρια - σχολεία	2	1,1

Σχολείο οδού Κοζάνης	1	0,6
Τρίγωνο στην Τραπεζούντος	1	0,6
Σύνορα με Αγία Βαρβάρα	2	1,1
Πλ. Αγίου Γεωργίου	1	0,6
Οδός Γρ. Λαμπράκη	1	0,6
Οδός Δεξαμενής	1	0,6
Σύνορα με Νίκαια	1	0,6
Το δασάκι στο 9ο δημοτικό	1	0,6
Πλ. στο Δημαρχείο	1	0,6
Πλ. Ταξιαρχών	1	0,6
Πλ. Γαζίας	1	0,6
Πάρκα	1	0,6
Οδός Πολυδεύκους	1	0,6
Οδός Επτανήσου	1	0,6
Οδός Ζακύνθου	1	0,6
Οδός Καυκάσου	1	0,6
Οδός Αρκεσίνης	1	0,6
Δρόμοι χωρίς φώτα	1	0,6
Εκκλησία Αγίου Δημητρίου	1	0,6
Εκτός σχεδίου περιοχή	1	0,6
Ερημικοί - δρόμοι/περιοχές	1	0,6
Θέατρο Θανάσης Βέγγος	1	0,6
Γενικά οι δρόμοι, στενά σοκάκια και οι πλατείες	1	0,6
παραλειφθείσα απάντηση	4	2,3
Γενικό Σύνολο	176	100,0

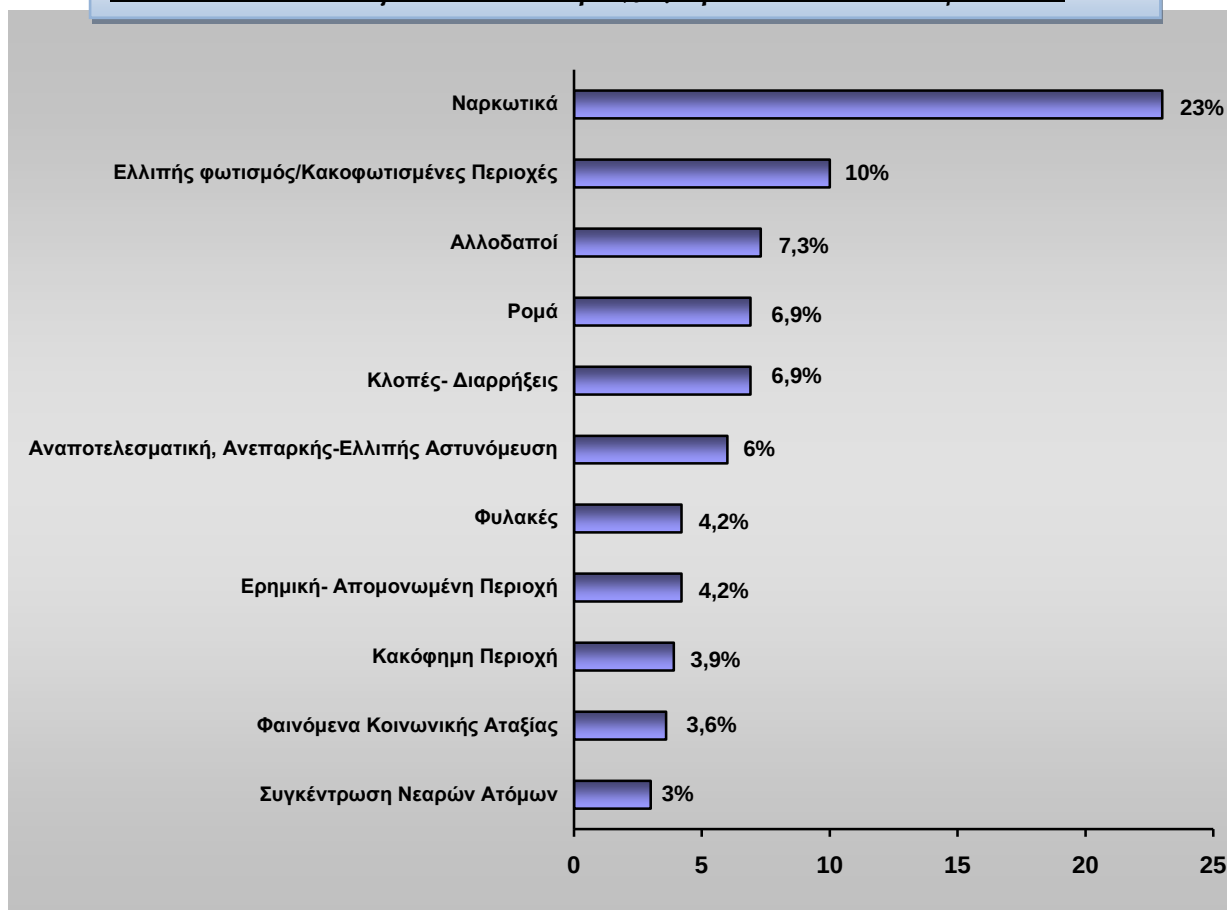
Αντί άλλων ερμηνειών, απευθύνθηκε στους ίδιους τους δημότες το ερώτημα σχετικά με τους λόγους που οι περιοχές αυτές τους προκαλούν ανασφάλεια. Οι απαντήσεις περιλαμβάνονται στον πίνακα 21.

Πίν.21: Για ποιους λόγους οι περιοχές αυτές σας προκαλούν ανασφάλεια	Απαντήσεις	
	Απόλυτοι αριθμοί	Ποσοστά (%)
Ναρκωτικά	76	23,0
Ελλιπής Φωτισμός/ Κακοφωτισμένες Περιοχές	33	10,0
Αλλοδαποί	24	7,3
Ρομά	23	6,9
Κλοπές - Διαρρήξεις	23	6,9
Αναποτελεσματική, Ανεπαρκής-Ελλιπής Αστυνόμευση	20	6,0
Φυλακές	14	4,2
Ερημική - Απομονωμένη Περιοχή	14	4,2
Κακόφημη Περιοχή	13	3,9
Φαινόμενα Κοινωνικής Αταξίας	12	3,6
Εγκληματικότητα - Παραβατικότητα	10	3,0
Συγκέντρωση Νεαρών Ατόμων	10	3,0
Επιθέσεις κατά της Σωματικής Ακεραιότητας	7	2,1
Πολυκοσμία-Συγκέντρωση Αγνώστων	6	1,8
Ληστείες	6	1,8
Οργανωμένο Έγκλημα	6	1,8
Συμμορίες Ανηλίκων	5	1,5
Βανδαλισμοί	5	1,5
Βία	5	1,5
Βιασμοί	4	1,2
Τσαντάκηδες	4	1,2
Ρατσιστική Βία	2	0,6
Υπερβολική Ταχύτητα Αυτοκινήτων	2	0,6
Εγκλήματα κατά της Ζωής	2	0,6
Υποβαθμισμένο Περιβάλλον	2	0,6
Τρομοκρατικές Επιθέσεις	1	0,3
Οικονομικά Εξαθλιωμένοι	1	0,3

Κάτοικοι		
Αρπαγές Ανηλίκων	1	0,3
Γενικό Σύνολο	331	100,0

Οι συνδεδεμένοι με το αίσθημα ανασφάλειας παράγοντες αναφέρονται από τα ίδια τα άτομα του δείγματός μας και καταλήγουν στην εξής κατάταξη: σημαντικότερος παράγοντας δημιουργίας φόβου και ανασφάλειας είναι τα ναρκωτικά, με το πολύ υψηλό ποσοστό του **23%**. Με πολύ μικρότερα ποσοστά ακολουθούν ο «Ελλιπής Φωτισμός» (**10%**), οι «Αλλοδαποί» (**7.3%**), οι «Κλοπές- Διαρρήξεις», οι «Ρομά» (**6.9%**), «Αναποτελεσματική- ελλιπής αστυνόμευση» (**6%**) κ.ο.κ. (βλ. γράφημα 6)

ΓΡΑΦΗΜΑ 6: “Λόγοι που οι Περιοχές προκαλούν Ανασφάλεια”

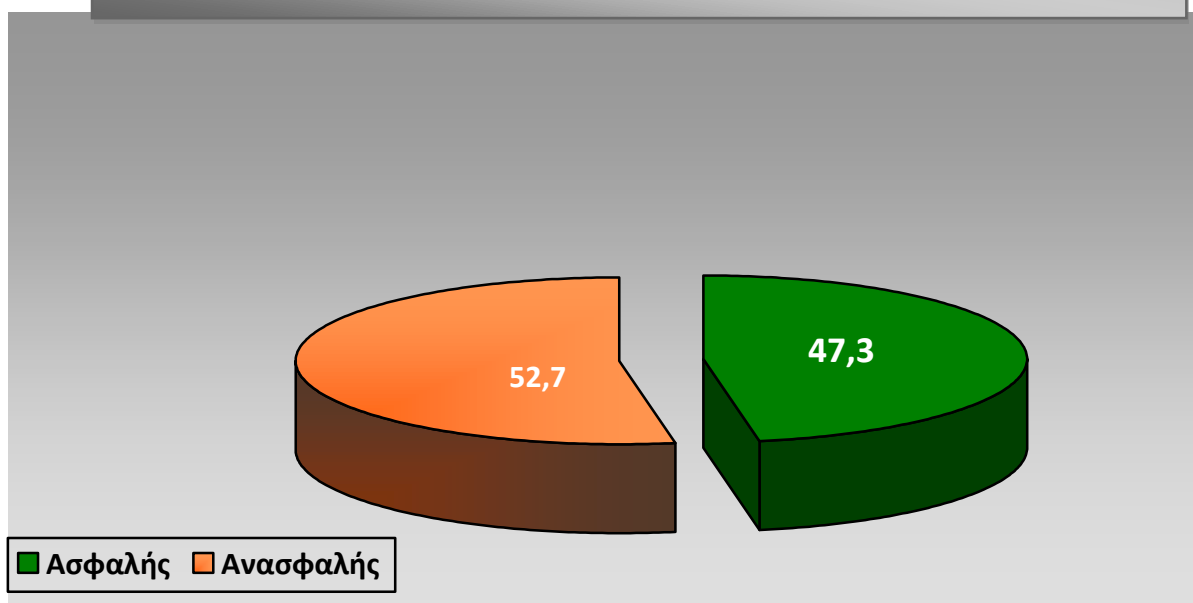
Αν η προηγούμενη ερώτηση επιχειρεί να καταγράψει την αίσθηση των δημοτών για το σύνολο του Δήμου τους, η παρακάτω ερώτηση εστιάζει στην ακριβή περιοχής κατοικίας τους και αποτελεί την πάγια ερώτηση που χρησιμοποιεί η διεθνής έρευνα θυματοποίησης για τη διερεύνηση του αισθήματος (αν)ασφάλειας. Στο πλαίσιο αυτό, το δείγμα μας ερωτήθηκε «Πόσο ασφαλής αισθάνεστε όταν κυκλοφορείτε μόνος/η στην περιοχή του δήμου όπου κατοικείτε, όταν βραδιάζει;». Οι απαντήσεις που

αποτυπώνονται στον πίνακα 22 και στο γράφημα 7 αντιστρέφουν τα προαναφερθέντα ποσοστά (αν)ασφάλειας αν και δεν τα διαφοροποιούν κατά πολύ, δεδομένης της ισομέρειας των απαντήσεων μεταξύ ασφάλειας και ανασφάλειας.

Πίν.22 : Πόσο ασφαλής αισθάνεστε όταν κυκλοφορείτε μόνος/η στην περιοχή του δήμου που κατοικείτε, όταν βραδιάζει	Απαντήσεις	
	Απόλυτοι αριθμοί	Ποσοστά (%)
Ανασφαλής	184	52,7
Ασφαλής	165	47,3
Γενικό Σύνολο	349	100,0

Σύμφωνα με τις απαντήσεις στην ερώτηση αυτή, λίγο πάνω από το μισό του δείγματος (**52.7%**) αισθάνεται από λίγο έως καθόλου ασφαλές, ποσοστό αρκετά υψηλό, συγκριτικά με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο, το οποίο, ωστόσο, αντανακλά την γενικότερη ελληνική εικόνα με τα πολύ υψηλά ποσοστά φόβου του εγκλήματος¹.

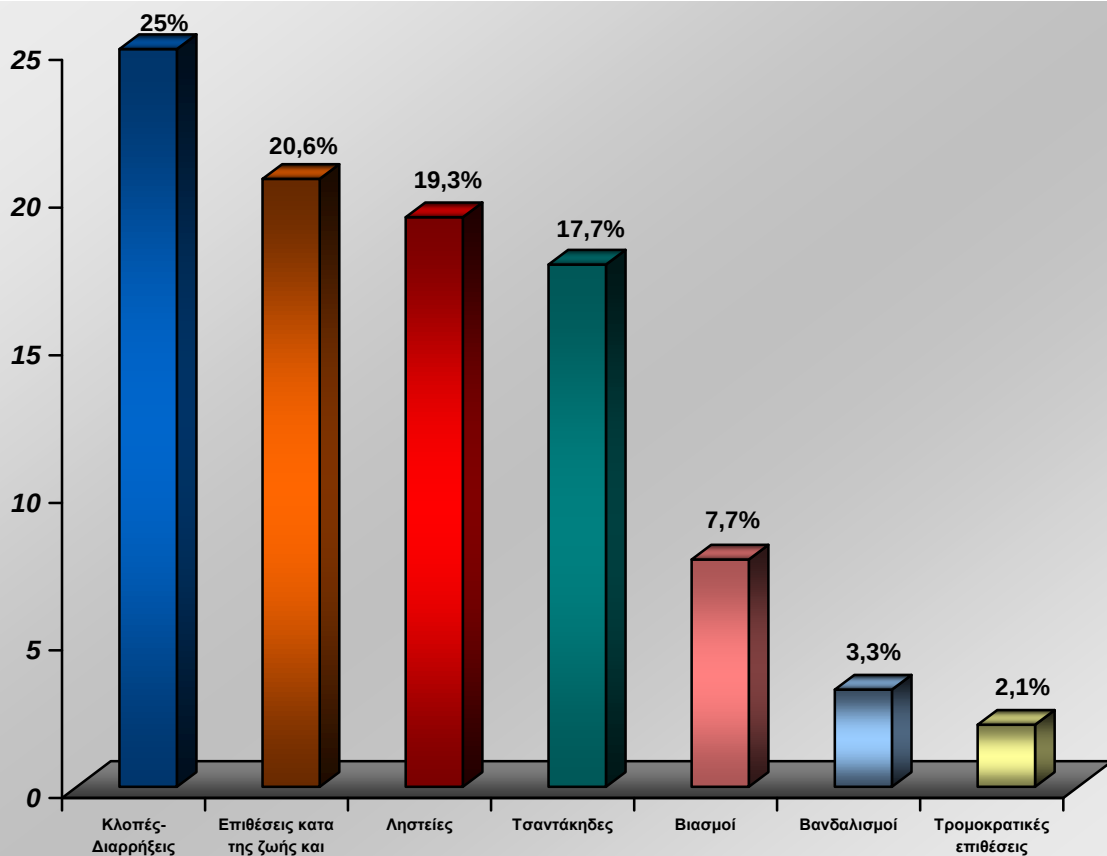
ΓΡΑΦΗΜΑ 7: “Πόσο ασφαλής αισθάνεστε όταν κυκλοφορείται στην περιοχή του Δήμου σας όταν βραδιάζει”

¹ Βλ σχετικά την παρατιθέμενη βιβλιογραφία στο τέλος της παρούσας Έκθεσης.

Όσον αφορά στις εγκληματικές συμπεριφορές οι οποίες επενεργούν στο συναίσθημα του φόβου, κυρίως κατά τις βραδινές ώρες, καταγράφονται με ιδιαίτερα υψηλό ποσοστό, οι «Κλοπές-Διαρρήξεις» **(25.0%)**, και έπονται οι «Επιθέσεις κατά της ζωής/ σωματικής ακεραιότητας» **(20.6%)**, οι «Ληστείες» **(19.3%)**, οι «Τσαντάκηδες» **(17.7%)**, οι «Βιασμοί» **(7.7%)**, εγκλήματα δηλαδή τόσο κατά της ιδιοκτησίας όσο και κατά των προσώπων. Ακολουθούν άλλα αδικήματα με μικρότερα ποσοστά.

Πίν.23: Ποιες εγκληματικές συμπεριφορές σας προξενούν αυτή την ανασφάλεια;	Απαντήσεις	
	Απόλυτοι αριθμοί	Ποσοστά (%)
Κλοπές- Διαρρήξεις	130	25,0
Επιθέσεις κατά της ζωής/σωματικής ακεραιότητας	107	20,6
Ληστείες	100	19,3
Τσαντάκηδες	92	17,7
Βιασμοί	40	7,7
Βανδαλισμοί	17	3,3
Τρομοκρατικές επιθέσεις	11	2,1
Εκβιασμοί-απειλές	7	1,3
Ναρκωτικά	6	1,2
Εμπρησμοί	5	1,0
Αρπαγές ανηλίκων	2	0,4
Ρομά	2	0,4
Γενικό Σύνολο	519	100,0

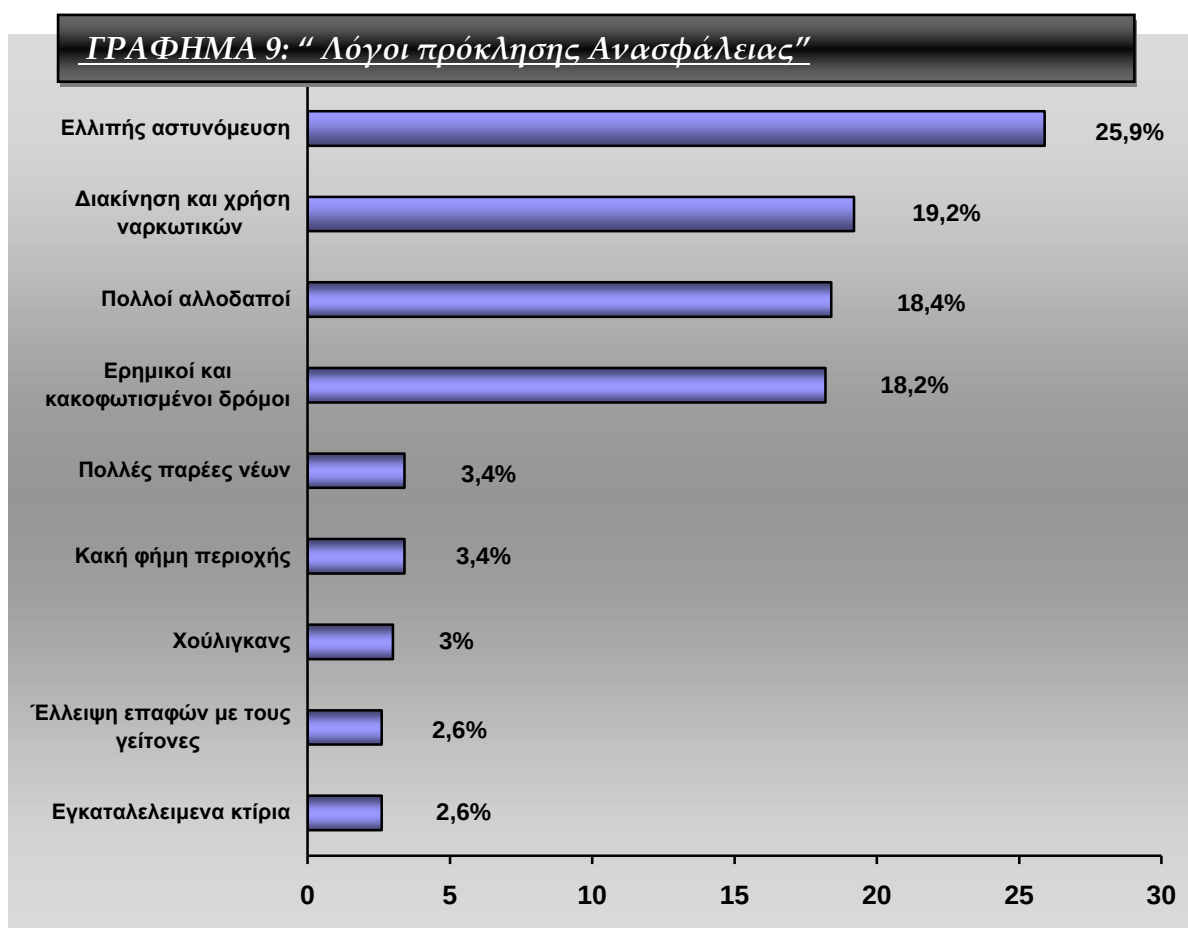
ΓΡΑΦΗΜΑ 8: “Εγκληματικές συμπεριφορές που προξενούν ανασφάλεια”

Η περαιτέρω αιτιολόγηση της ανασφάλειας προκύπτει μέσα από την αναφορά των γενικότερων λόγων που την εξηγούν και αναφέρθηκαν από τα ίδια τα υποκείμενα της έρευνας (πίνακας 24)

Πίν.24: Λόγοι Ανασφάλειας	Απαντήσεις	
	Απόλυτοι αριθμοί	Ποσοστά (%)
Ελλιπής αστυνόμευση	121	25,9
Διακίνηση και χρήση ναρκωτικών	90	19,2
Πολλοί αλλοδαποί	86	18,4
Ερημικοί και κακοφωτισμένοι δρόμοι	85	18,2
Πολλές παρέες νέων	16	3,4
Κακή φήμη της περιοχής	16	3,4
Χούλιγκανς	14	3,0
Έλλειψη επαφών με τους γείτονες	12	2,6
Εγκαταλελειμμένα κτίρια	12	2,6
Ρομά	5	1,1
Γενικότερο κλίμα ανασφάλειας	4	0,9

Πορνεία	2	0,4
Άλλο	2	0,4
Πολυκοσμία	1	0,2
Νυκτερινά κέντρα	1	0,2
Διαφθορά αστυνομίας	1	0,2
Γενικό Σύνολο	468	100,0

Όπως φαίνεται στον ανωτέρω πίνακα η ανησυχία των δημοτών συνδέεται με παράγοντες όπως: η «Ελλιπής αστυνόμευση» **(25,9%)**, η «Διακίνηση και χρήση ναρκωτικών» **(19,2%)**, οι «Πολλοί αλλοδαποί» **(18,4%)**, οι «Ερημικοί και κακοφωτισμένοι δρόμοι» **(18,2%)**, κ.α. με πολύ μικρότερα ποσοστά. Είναι προφανές ότι το ανικανοποίητο των πολιτών από τις παρεχόμενες κρατικές υπηρεσίες αλληλεπιδρά με συγκεκριμένες εγκληματικές συμπεριφορές αλλά και άλλες κοινωνικοπολιτισμικές καταστάσεις που τους εμπνέουν το αίσθημα της ανασφάλειας (γράφημα 9).

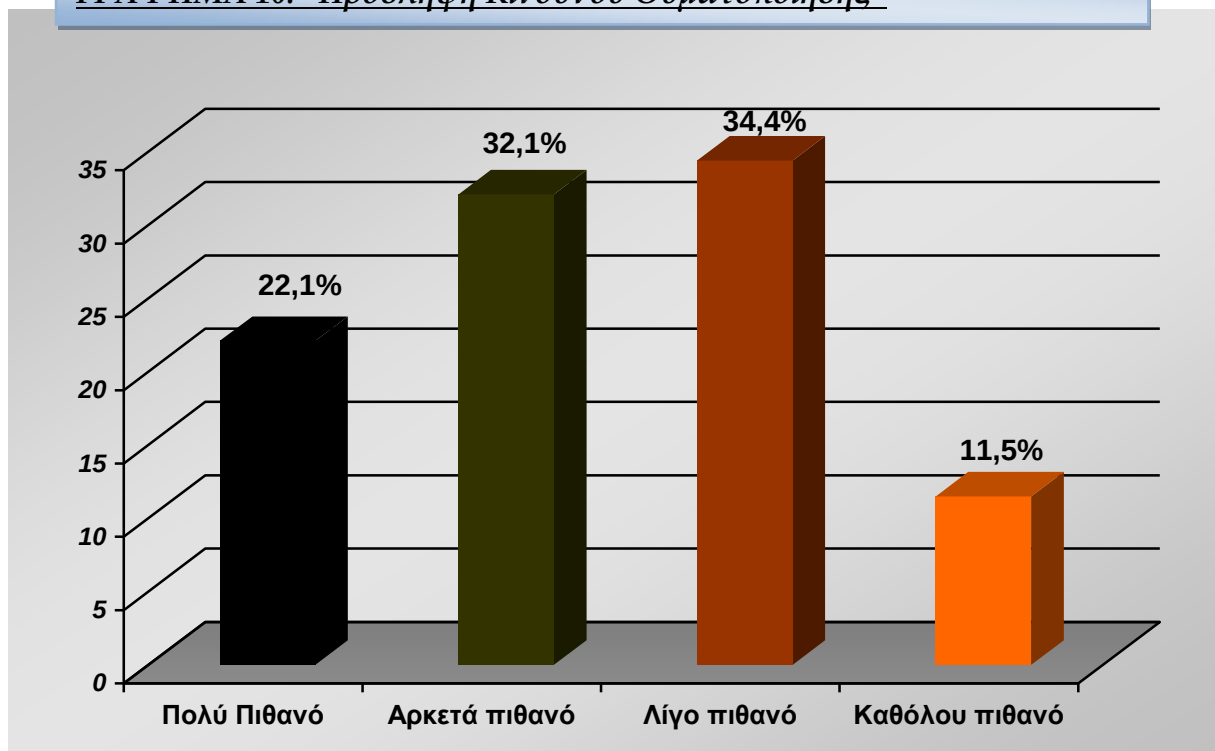

Ο φόβος του εγκλήματος διερευνάται παγίως και μέσα από την πρόσληψη του κινδύνου θυματοποίησης. Για το λόγο αυτό και απευθύνθηκε και στην εν λόγω έρευνα η ερώτηση «Πόσο πιθανό θεωρείτε ότι εσείς ή κάποιο μέλος της οικογένειάς σας θα γίνετε θύμα κάποιου εγκλήματος μέσα στους επόμενους μήνες».

Πίν.25: Πρόσληψη Κινδύνου Θυματοποίησης	Απαντήσεις	
	Απόλυτοι αριθμοί	Ποσοστά (%)
Λίγο πιθανό	117	34,4
Αρκετά πιθανό	109	32,1
Πολύ πιθανό	75	22,1
Καθόλου πιθανό	39	11,5
Γενικό Σύνολο	340	100,0

Από τις απαντήσεις που περιλαμβάνει ο πίνακας 25, προκύπτει ένα εντυπωσιακά μεγάλο ποσοστό (54,2%) των ερωτηθέντων θεωρούσαν αρκετά ή και πολύ πιθανό να θυματοποιηθούν μέσα στους επόμενους μήνες. Αξίζει να αναφερθεί ότι μόνο το 11,5% θεωρούσε απίθανο κάποιο τέτοιο ενδεχόμενο, ενώ το 1/3 των ερωτηθέντων αποδίδει λίγες πιθανότητες (γράφημα 10).

ΓΡΑΦΗΜΑ 10: “Πρόσληψη Κινδύνου Θυματοποίησης”

Η πρόσληψη του κινδύνου επικεντρώνεται σε μια σειρά μορφές καθημερινής εγκληματικότητας που συναρτώνται κυρίως με εγκλήματα κατά της ιδιοκτησίας, ενώ δεν απουσιάζουν –αν και με μικρότερα ποσοστά- και οι μορφές εγκληματικότητας κατά των προσώπων (πίν.26).

Πίν.26: Αν το θεωρείτε πολύ ή αρκετά πιθανό, σε τι είδους εγκληματική πράξη;	Απαντήσεις	
	Απόλυτοι αριθμοί	Ποσοστά (%)
Κλοπή	84	34,1
Διάρρηξη	53	21,5
Ληστεία	47	19,1
Επιθέσεις	15	6,1
Τσαντάκηδες	13	5,3
Βιασμοί	8	3,3
Ανθρωποκτονία	7	2,8
Επιθέσεις κατά της σωματικής ακεραιότητας	7	2,8
Σωματική βία	4	1,6
Σεξουαλική παρενόχληση/επίθεση	2	0,8
Απάτη	1	0,4
Βανδαλισμοί	1	0,4
Εμπλοκή με Ρομά	1	0,4
Εμπλοκή σε καβγά	1	0,4
Θυματοποίηση από αλκοολικό	1	0,4
Τα πάντα	1	0,4
Γενικό Σύνολο	246	100,0

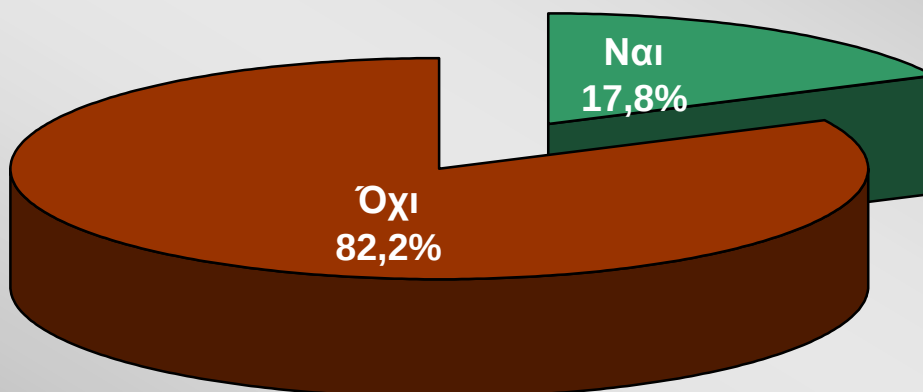
Δ. ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΑΜΕΣΗΣ ΚΑΙ ΕΜΜΕΣΗΣ ΘΥΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗΣ

Η επόμενη ενότητα ερωτήσεων αφορά τις άμεσες ή έμμεσες εμπειρίες θυματοποίησης, οι οποίες συναρτώνται και με την ανασφάλεια των υποκειμένων τους. Έτσι, στον επόμενο πίνακα 27, καταγράφονται οι απαντήσεις του δείγματος στην κλασική ερώτηση αν «Μέσα στο χρόνο που πέρασε, πέσατε θύμα ενός ή περισσότερων ποινικών αδικημάτων».

Πίν.27: Άμεση Θυματοποίηση στο χρόνο που πέρασε	Απαντήσεις	
	Απόλυτοι αριθμοί	Ποσοστά (%)
Όχι	290	82,2
Ναι	63	17,8
Γενικό Σύνολο	353	100,0

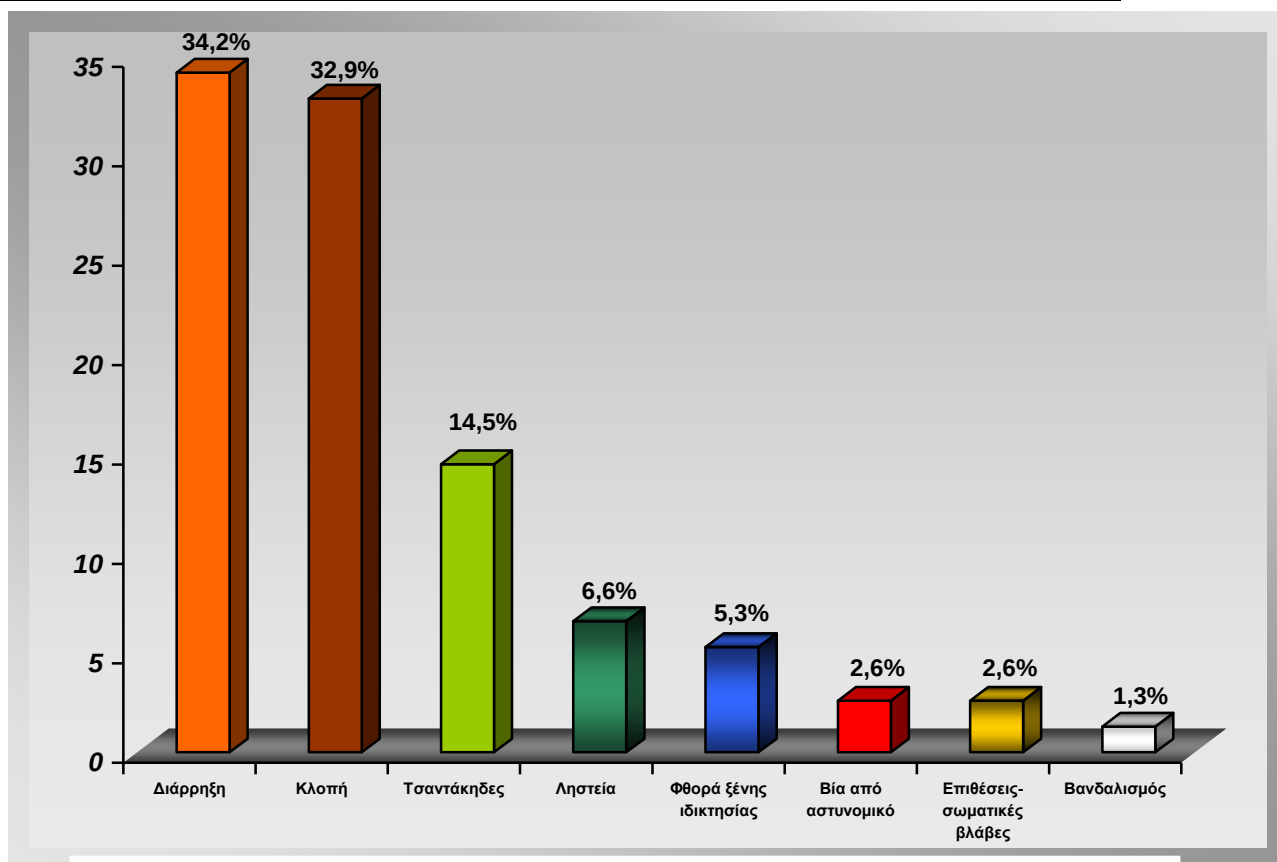
Όπως φαίνεται και στον ανωτέρω πίνακα το **17.8%** του δείγματος δήλωσε πως έγινε θύμα εγκληματικότητας κατά τους τελευταίους 12 μήνες (γράφημα 11). Το εν λόγω ποσοστό είναι μικρότερο από εκείνο που κατέγραψε το σύνολο της ελληνικής πρωτεύουσας σε προγενέστερες έρευνες της συγγραφέως (21%).

ΓΡΑΦΗΜΑ 11: “Μέσα στο χρόνο που πέρασε πέσατε θύμα ενός ή περισσότερων ποινικών αδικημάτων”

Σχετικά με τα είδη των αδικημάτων (πίνακας 28) στα οποία θυματοποιήθηκαν οι ερωτώμενοι, υπερέχουν εκείνα κατά της ιδιοκτησίας με την εξής ιεράρχηση: «Διάρρηξη-Κλοπή» **(67.1%)**, «Τσαντάκηδες» **(14.5%)**, «Ληστείες» **(6.6%)**, «φθοράς ξένης ιδιοκτησίας» (5,3%) και ακολουθούν τα αδικήματα κατά των προσώπων και συγκεκριμένα οι «Επιθέσεις κατά της σωματικής ακεραιότητας» **(2.6%)**.

Πίν.28: Εγκληματική πράξη Άμεσης Θυματοποίησης	Απαντήσεις	
	Απόλυτοι αριθμοί	Ποσοστά (%)
Διάρρηξη	26	34,2
Κλοπή	25	32,9
Τσαντάκηδες	11	14,5
Ληστεία	5	6,6
Φθορά ξένης ιδιοκτησίας	4	5,3
Βία από αστυνομικό	2	2,6
Επιθέσεις - σωματικές βλάβες	2	2,6
Βανδαλισμός	1	1,3
Γενικό Σύνολο	76	100,0

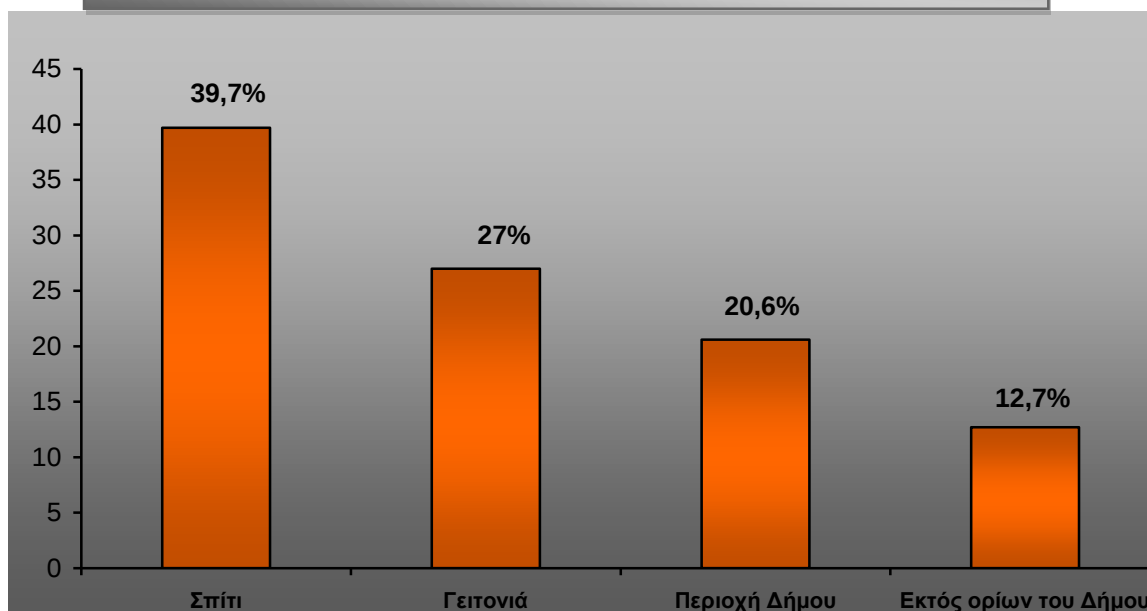

ΓΡΑΦΗΜΑ 12: "Εγκληματική Πράξη Άμεσης Θυματοποίησης"

Τα περισσότερα αδικήματα (39.7%), έλαβαν χώρα στο σπίτι των θυμάτων. Ένα ποσοστό (27.0%) των αδικημάτων προσέβαλλε τα θύματα στα όρια της γειτονιάς τους, ενώ στην ευρύτερη περιοχή του δήμου το ποσοστό ήταν (20.6%). Τέλος εκτός των ορίων του δήμου το αντίστοιχο ποσοστό ήταν (12,7%). Καθίσταται σαφές ότι η πλειοψηφία των αδικημάτων προσέβαλλε τα θύματα εντός των ορίων του δήμου τους.

Πίν.29: Τόπος Θυματοποίησης	Απαντήσεις	
	Απόλυτοι αριθμοί	Ποσοστά (%)
Στο σπίτι μου	25	39,7
Στη γειτονιά μου	17	27,0
Σε περιοχή του δήμου μου	13	20,6
Εκτός των ορίων του δήμου μου	8	12,7
Γενικό Σύνολο	63	100,0

ΓΡΑΦΗΜΑ 13: "Τόπος Θυματοποίησης"

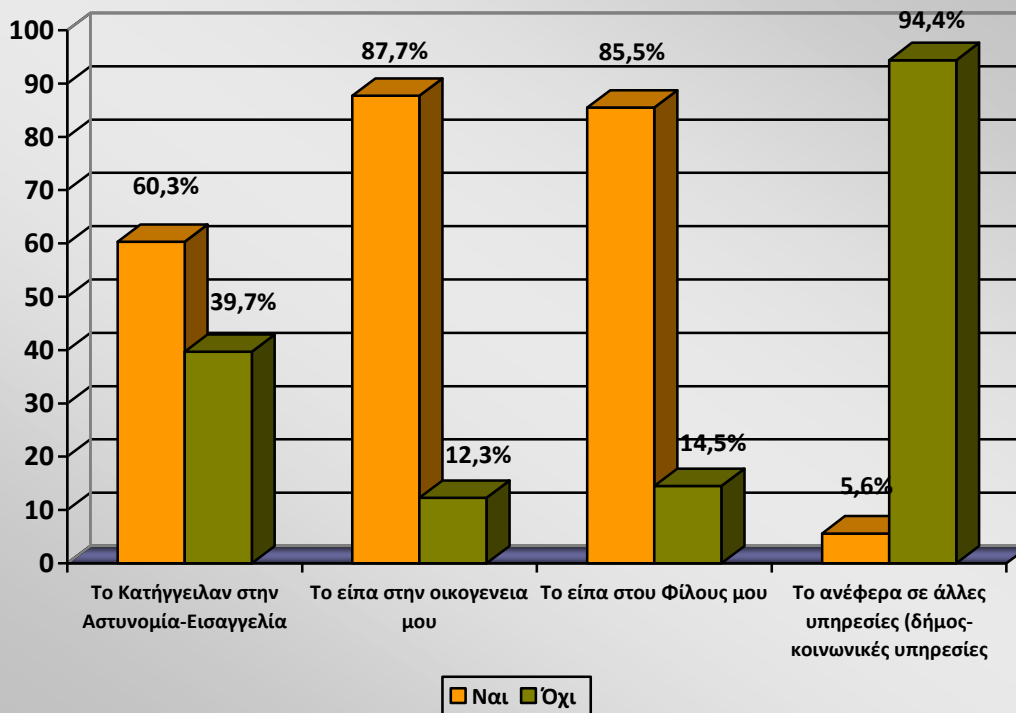

Η επόμενη ερώτηση καταγράφει τις ενέργειες που τα ίδια τα θύματα ανέλαβαν μετά τη θυματοποίησή τους (πίν.30).

Πίν.30: Ενέργειες που έγιναν μετά την θυματοποίηση	Απαντήσεις					
	Ναι		Όχι		Σύνολο	
	N	(%)	N	(%)	N	(%)
1.Το Κατήγγειλαν στην Αστυνομίας-Εισαγγελία	38	60,3	25	39,7	63	100,0
2.Το είπαν στην οικογένεια τους	50	87,7	7	12,3	57	100,0
3.Το είπαν στους φίλους τους	47	85,5	8	14,5	55	100,0
4.Το ανέφεραν σε άλλες υπηρεσίες (δήμος- κοινωνικές Υπηρεσίες)	3	5,6	51	94,4	54	100,0

Είναι εντυπωσιακό το ποσοστό των απαντήσεων που αναδεικνύει την προσφυγή του θύματος στην οικογένειά του **(87.7%)**, γεγονός το οποίο μπορεί να φανερώνει την ισχύ του θεσμού της οικογένειας. Όμως, στο ίδιο περίπου ποσοστό **(85,5%)** τα θύματα εμπιστεύονται το συμβάν στο φιλικό τους περιβάλλον. Παρατηρούμε ότι η εμπιστοσύνη του κοινού στην αστυνομία- εισαγγελία βρίσκεται σε επίπεδα λίγο πάνω του μετρίου, με ένα **60,3%** να καταγγέλει το περιστατικό στις διωκτικές αρχές. Αν και φαίνεται μικρό το ποσοστό αυτό συγκριτικά με τα προηγούμενα, θεωρείται από τα υψηλότερα σε επίπεδο ευρωπαϊκού μέσου όρου και επιβεβαιώνεται και από προηγούμενες έρευνες της συγγραφέως. Είναι εξάλλου σχεδόν ανύπαρκτο το ποσοστό όσων επέλεξαν να αναφέρουν το εγκληματικό συμβάν σε άλλες υπηρεσίες (δήμος, κοινωνικές υπηρεσίες), γεγονός που δείχνει είτε την ανυπαρξία παρόμοιας αρμοδιότητας είτε την άγνοια των δημοτών περί αρμοδιότητάς τους (γράφημα 14).

ΓΡΑΦΗΜΑ 14: "Ενέργειες των θυμάτων μετά τη θυματοποίηση"

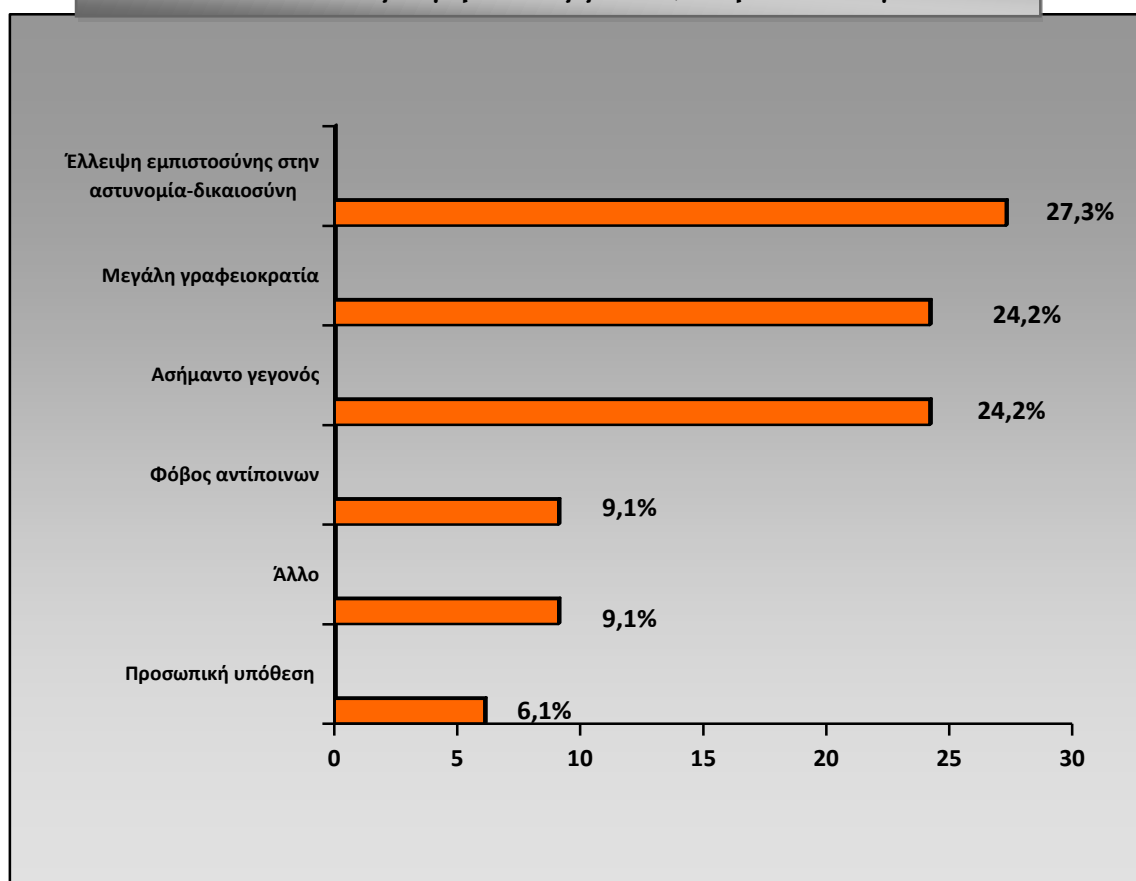

Τα κατά δήλωση θύματα, τα οποία δεν κατήγγειλαν το περιστατικό στην Αστυνομία, επέλεξαν τους παρακάτω λόγους ως εξηγητικούς της στάσης τους (πίν. 31).

Πίν. 31: Λόγοι μη καταγγελίας στην Αστυνομία	Απαντήσεις	
	Απόλυτοι αριθμοί	Ποσοστά (%)
Έλλειψη εμπιστοσύνης στην αστυνομία -δικαιοσύνη	9	27,3
Μεγάλη γραφειοκρατία	8	24,2
Ασήμαντο γεγονός	8	24,2
Φόβος αντιποίνων	3	9,1
Άλλο	3	9,1
Προσωπική υπόθεση	2	6,1
Γενικό Σύνολο	33	100,0

Όπως δείχνει και το γράφημα 15, από το σύνολο των θυμάτων που δεν κατήγγειλαν το περιστατικό στις διωκτικές αρχές, ένα **27,3%** ερμηνεύει τη στάση του ως αποτέλεσμα της «έλλειψης εμπιστοσύνης στο έργο της Αστυνομίας και της Δικαιοσύνης στην καταπολέμηση του εγκλήματος». Από (**24,2%**) συγκεντρώνουν αντίστοιχα οι λόγοι «Ασήμαντο γεγονός» και «Μεγάλη γραφειοκρατία». Οι υπόλοιποι λόγοι είναι μικρής σημασίας καθώς το εύρος τους είναι πολύ μικρό.

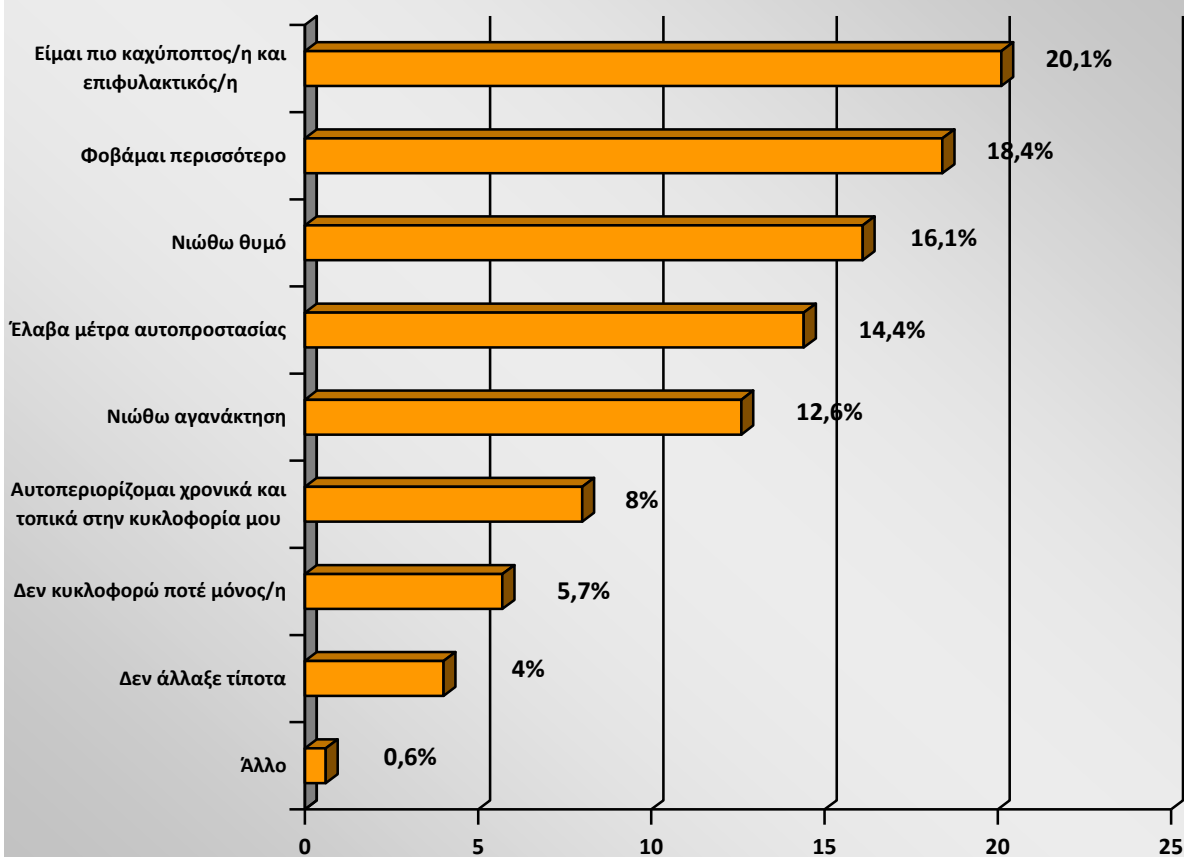
ΓΡΑΦΗΜΑ 15: “Λόγοι μη καταγγελίας στην Αστυνομία”

Τέλος, σε σχέση με την άμεση θυματοποίηση, το γράφημα 16 δείχνει την επίδρασή της στο αίσθημα φόβου και ανασφάλειας του κοινού. Έτσι, στο ερώτημα «*άλλαξε κάτι στη συμπεριφορά σας μετά τη θυματοποίηση*», από τις **174** απαντήσεις που έδωσαν **63** θύματα (καθώς είχαν το δικαίωμα να εκφέρουν περισσότερες από μία απαντήσεις), το (**20,1%**) του δείγματος δήλωσε: «*είμαι πιο καχύποπτος/η και επιφυλακτικός/η*», το (**18,4%**) «*φοβάμαι περισσότερο*», το (**14,4%**) «*έλαβα μέτρα αυτοπροστασίας*», ενώ το **4%** «*δεν άλλαξε τίποτα*». Οι συνέπειες του εγκλήματος αποδεικνύονται ίσως πιο «τραυματικοί» για το θύμα και από το ίδιο το έγκλημα.

Πίν.32: Αλλαγές στην συμπεριφορά μετά την θυματοποίηση	Απαντήσεις	
	Απόλυτοι αριθμοί	Ποσοστά (%)
Είμαι πιο καχύποπτος/η και επιφυλακτικός/η	35	20,1
Φοβάμαι περισσότερο	32	18,4
Νιώθω θυμό	28	16,1
Έλαβα μέτρα αυτοπροστασίας	25	14,4
Νιώθω αγανάκτηση	22	12,6
Αυτοπεριορίζομαι χρονικά και τοπικά στην κυκλοφορία μου	14	8,0
Δεν κυκλοφορώ ποτέ μόνος/η	10	5,7
Δεν άλλαξε τίποτα	7	4,0
Άλλο	1	0,6
Γενικό Σύνολο	174	100,0

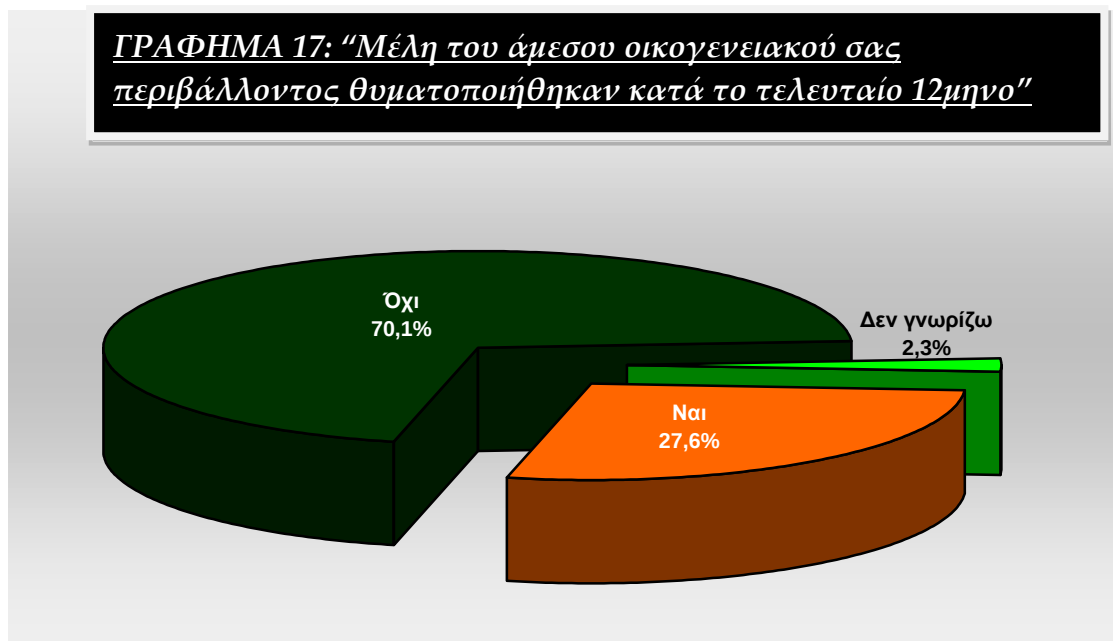
ΓΡΑΦΗΜΑ 16: "Αλλαγές στην συμπεριφορά μετά την Θυματοποίηση"

Πέραν της σημαντικής επίδρασης της **άμεσης εμπειρίας θυματοποίησης**, αξιοσημείωτες είναι και οι επιδράσεις της **έμμεσης εμπειρίας θυματοποίησης**, όπως αποτυπώνονται στον πίνακα 33.

Πίν.33: Μέλη του άμεσου οικογενειακού σας περιβάλλοντος θυματοποιήθηκαν τον τελευταίο 12μηνο (έμμεση θυματοποίηση)	Απαντήσεις	
	Απόλυτοι αριθμοί	Ποσοστά (%)
Όχι	247	70,2
Ναι	97	27,6
Δεν γνωρίζω/Δεν απαντώ	8	2,3
Γενικό Σύνολο	352	100,0

Σύμφωνα με τα στοιχεία που αφορούν στην έμμεση θυματοποίηση, τη γνώση δηλαδή των υποκειμένων για άτομα προερχόμενα από το οικογενειακό και κοινωνικό τους περιβάλλον τα οποία έγιναν θύματα εγκληματικότητας, το ποσοστό εκείνων που απάντησαν καταφατικά φθάνει το **27,6%** σε σύνολο 354 ερωτώμενων (γράφημα 17).

Όπως και στην άμεση έτσι και στην έμμεση θυματοποίηση, τα περισσότερα εγκλήματα ανήκουν στην κατηγορία εκείνων κατά της ιδιοκτησίας, ενώ με μικρά ποσοστά αναφέρονται και εγκλήματα κατά προσώπων (πίν. 34).

Πίν. 34: Αδικήματα Έμμεσης Θυματοποίησης	Απαντήσεις	
	Απόλυτοι αριθμοί	Ποσοστά (%)
Διάρρηξη	34	31,2
Κλοπή	31	28,4
Τσαντάκηδες	23	21,1
Ληστεία	9	8,3
Επίθεση	7	6,4
Απάτη	2	1,8
Βιασμός	1	0,9
Εγκατάλειψη θύματος τροχαίου	1	0,9
Κατάχρηση εξουσίας εκπαιδευτικού	1	0,9
Γενικό Σύνολο	109	100,0

Αντίστοιχα, ως τόπος τέλεσης αναφέρεται κυρίως η οικία του θύματος και ακολουθεί η περιοχή του δήμου κατοικίας (πίν. 35).

Πίν. 35: Τόπος Έμμεσης Θυματοποίησης	Απαντήσεις	
	Απόλυτοι αριθμοί	Ποσοστά (%)
Στο σπίτι	31	32,6
Σε περιοχή του δήμου	24	25,3
Εκτός των ορίων του δήμου	23	24,2
Στη γειτονιά	17	17,9
Γενικό Σύνολο	95	100,0

Αναφορικά με τις ενέργειες στις οποίες προέβη το θύμα, επαναλαμβάνεται εν πολλοίς η εικόνα που καταγράφηκε αναφορικά με την άμεση θυματοποίηση.

Πίν. 36: Ενέργειες θυμάτων Έμμεσης Θυματοποίησης	Απαντήσεις					
	Ναι		Όχι		Σύνολο	
	Απόλυτοι αριθμοί	Ποσοστά (%)	Απόλυτοι αριθμοί	Ποσοστά (%)	Απόλυτοι αριθμοί	Ποσοστά (%)
1.Το Κατήγγειλαν στην Αστυνομίας-Εισαγγελία	59	64,1	33	35,9	92	100,0
2.Το είπαν στην οικογένεια μου	83	93,3	6	6,7	89	100,0
3.Το είπα στου φίλους μου	69	88,5	9	11,5	78	100,0
4.Το ανέφερα σε άλλες υπηρεσίες (δήμος- κοινωνικές Υπηρεσίες	7	10,6	59	89,4	66	100,0

Αντίστοιχη είναι η εικόνα σχετικά με τους λόγους μη καταγγελίας, καθώς και για τις συνέπειες της έμμεσης θυματοποίησης.

Πίν. 37: Λόγοι μη καταγγελίας (έμμεσης θυματοποίησης)	Απαντήσεις	
	Απόλυτοι αριθμοί	Ποσοστά (%)
Έλλειψη εμπιστοσύνης στην αστυνομία -δικαιοσύνη	16	47,1
Μεγάλη γραφειοκρατία	8	23,5
Ασήμαντο γεγονός	5	14,7
Προσωπική υπόθεση	2	5,9
Άλλο	2	5,9
Φόβος αντιποίνων	1	2,9
Γενικό Σύνολο	34	100,0

Πίν. 38: Αλλαγές στην συμπεριφορά (έμμεση θυματοποίηση)	Απαντήσεις	
	Απόλυτοι αριθμοί	Ποσοστά (%)
Φοβάμαι περισσότερο	64	26,1
Είμαι πιο καχύποπτος/η και επιφυλακτικός/η	45	18,4
Νιώθω αγανάκτηση	36	14,7
Νιώθω θυμό	35	14,3
Έλαβα μέτρα αυτοπροστασίας	26	10,6
Αυτοπεριορίζομαι χρονικά και τοπικά στην κυκλοφορία μου	16	6,5
Δεν άλλαξε τίποτα	9	3,7
Δεν κυκλοφορώ ποτέ μόνος/η	7	2,9
Άλλο	4	1,6
Δεν γνωρίζω	3	1,2
Γενικό Σύνολο	245	100,0

Ε. ΣΤΑΣΕΙΣ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΟΝ ΕΠΙΣΗΜΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΕΛΕΓΧΟ ΚΑΙ ΠΡΟΣΛΗΨΗ ΤΩΝ ΔΙΑΣΤΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Σημαντικός παράγοντας (αν)ασφάλειας είναι η εμπιστοσύνη στους κρατικούς φορείς και κυρίως στην Αστυνομία. Για το λόγο αυτό απευθύνθηκε η ερώτηση *Αναφορικά με το ρόλο του Αστυνομικού Τμήματος της Περιοχής, πως αξιολογείτε το έργο του στους παρακάτω τομείς*». Πιο συγκεκριμένα οι ερωτώμενοι καλούνται να απαντήσουν σε 5 υποερωτήσεις, οι οποίες αφορούν στο έργο της Αστυνομίας στα εξής: α) την «Άμεση ανταπόκριση», β) την «Υποστήριξη των Θυμάτων», γ) την «Εξιχνίαση των Αδικημάτων», δ) τη «Σύλληψη των Δραστών», ε) την «Πρόληψη της Εγκληματικότητας». Οι απαντήσεις συμπεριλαμβάνονται στον πίνακα 39:

Πίν.39.I: Άμεση ανταπόκριση	Απαντήσεις	
	Απόλυτοι αριθμοί	Ποσοστά (%)
Αποτελεσματικό	163	59,2
Αναποτελεσματικό	112	40,7
Γενικό Σύνολο	275	100,0

Πίν.39.II: Υποστήριξη Θυμάτων	Απαντήσεις	
	Απόλυτοι αριθμοί	Ποσοστά (%)
Αποτελεσματικό	104	46,4
Αναποτελεσματικό	120	53,6
Γενικό Σύνολο	224	100,0

Πίν.39.III: Εξιχνίαση Αδικημάτων	Απαντήσεις	
	Απόλυτοι αριθμοί	Ποσοστά (%)
Αποτελεσματικό	55	26,8
Αναποτελεσματικό	150	73,1
Γενικό Σύνολο	205	100,0

Πίν.39.IV: Σύλληψη Δραστών	Απαντήσεις	
	Απόλυτοι αριθμοί	Ποσοστά (%)
Αποτελεσματικό	60	26,4
Αναποτελεσματικό	167	73,5
Γενικό Σύνολο	227	100,0

Πίν.39.V: Πρόληψη Εγκληματικότητας	Απαντήσεις	
	Απόλυτοι αριθμοί	Ποσοστά (%)
Αποτελεσματικό	101	34,8
Αναποτελεσματικό	189	65,2
Γενικό Σύνολο	290	100,0

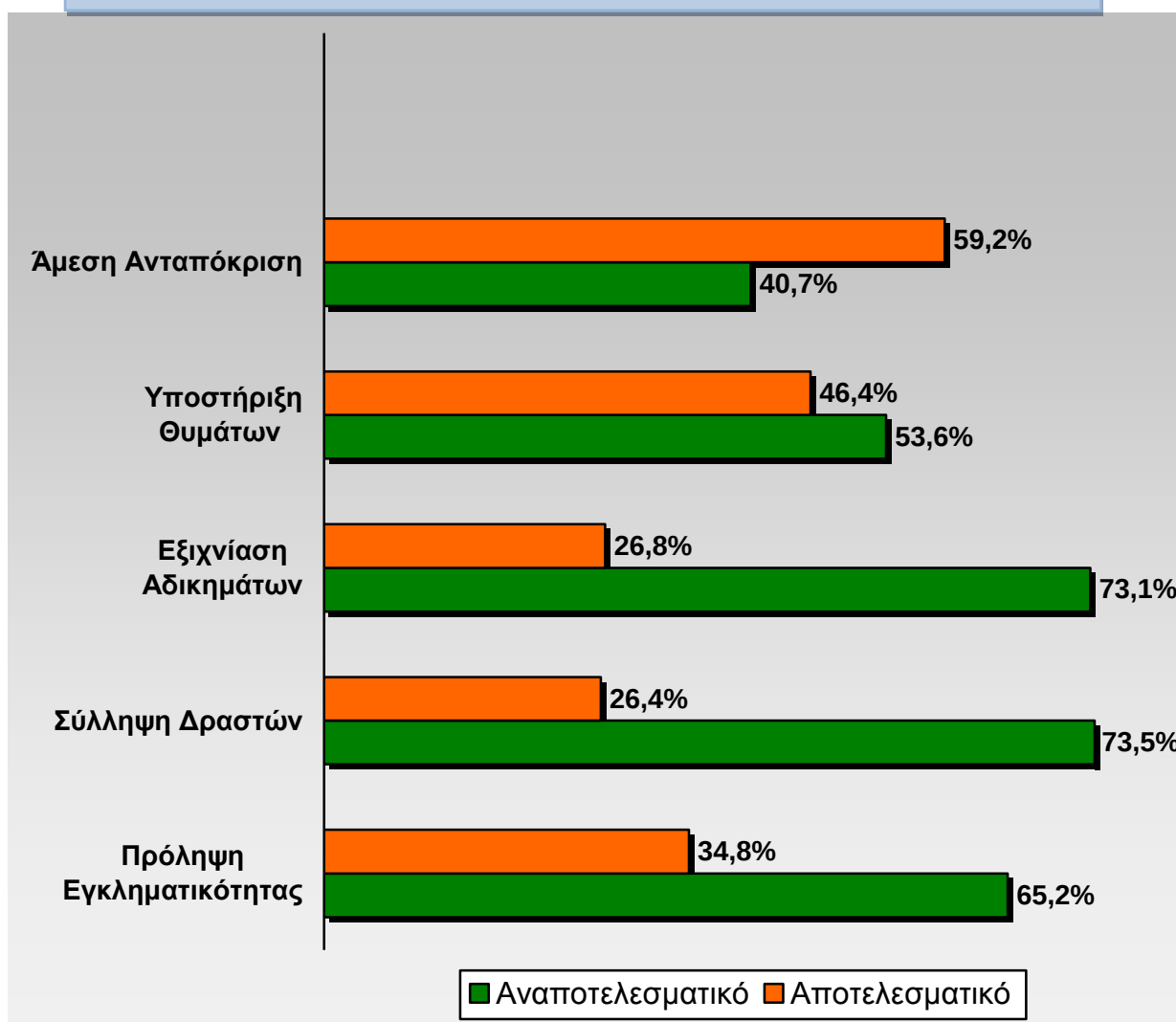
Σύμφωνα με τα παραπάνω δεδομένα συνάγουμε τα εξής

(βλ. συνολική απεικόνιση στο γράφημα 18):

- Ως προς την «Άμεση ανταπόκριση» του Α.Τ. της περιοχής το δείγμα εκφράζεται σε γενικές γραμμές θετικά, εφόσον **59,2%** του γενικού συνόλου θεωρεί το Α.Τ. της περιοχής του αποτελεσματικό.
- Αναφορικά με την «Υποστήριξη των Θυμάτων» η εικόνα είναι διαφορετική, εφόσον το **53,6%** θεωρεί την τοπική αστυνομία αναποτελεσματική.
- Ως προς την «Εξιχνίαση των αδικημάτων» που αποτελεί κύριο έργο των διωκτικών αρχών, η στάση του κοινού είναι ιδιαίτερα αρνητική, δεδομένου ότι το **73,1%** αξιολογεί αρνητικά την τοπική αστυνομία. Αντίστοιχη είναι η εικόνα σχετικά με τη «Σύλληψη των Δραστών» εφόσον οι απαντήσεις επιβεβαιώνουν τη δυσαρέσκεια του κοινού. Έτσι το **73,5%** θεωρεί την τοπική αστυνομία ανεπαρκή στον τομέα της σύλληψης των δραστών.
- Στο πέμπτο και τελευταίο σκέλος της ερώτησης εξετάζεται η αποτελεσματικότητα της τοπικής αστυνομίας στην «Πρόληψη της Εγκληματικότητας». Η εικόνα του κοινού για το έργο των διωκτικών αρχών όσον αφορά στην πρόληψη του εγκλήματος εξακολουθεί να

είναι αρνητική, όχι όμως της ίδιας έντασης με εκείνη των δυο προηγούμενων τομέων, εφόσον το **65,2%** του δείγματος θεωρεί μεν το έργο της τοπικής αστυνομίας αναποτελεσματικό αλλά το **34,8%** το θεωρεί αποτελεσματικό και αυτό συναρτάται σημαντικά με τις αστυνομικές περιπολίες.

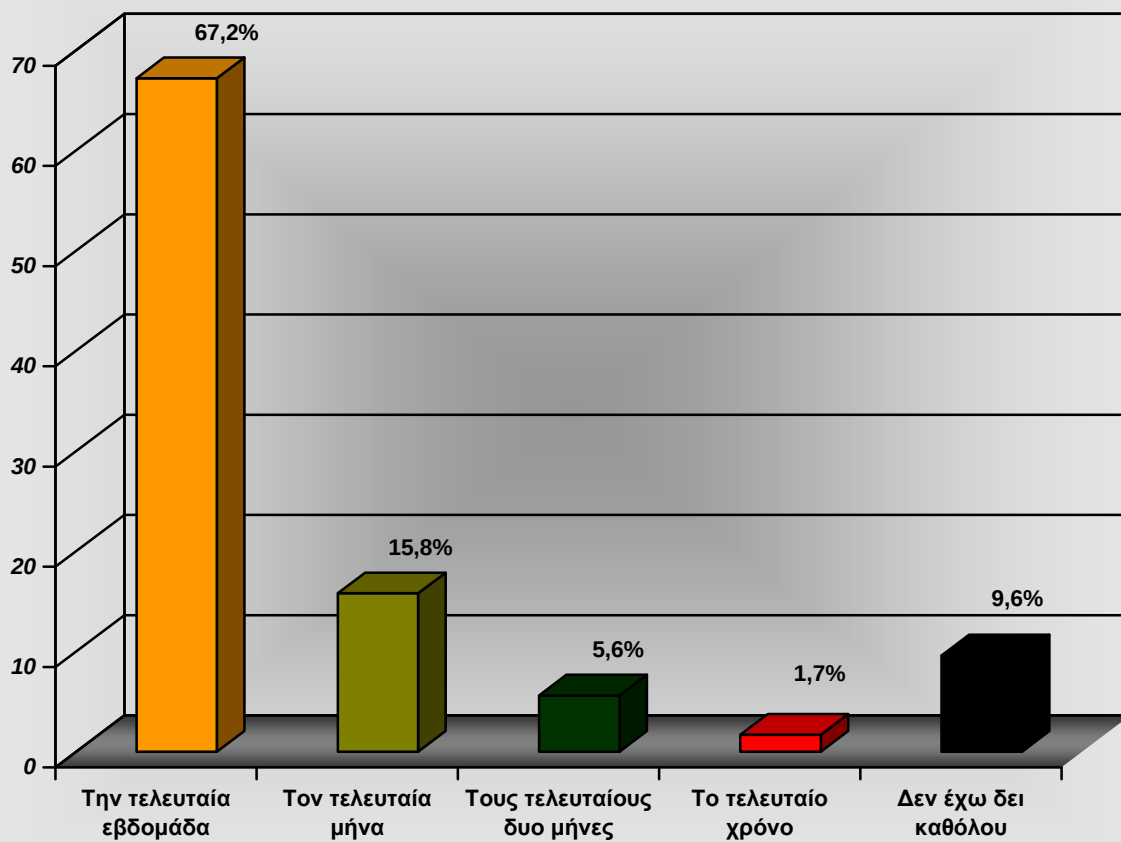
ΓΡΑΦΗΜΑ 18: “Αξιολόγηση του Α.Τ. της περιοχής στους παρακάτω τομείς”

Όπως φαίνεται στον επόμενο πίνακα 40, η παρουσία της αστυνομίας είναι αισθητή, εφόσον το 67,4% των δημοτών αναφέρουν ότι μέσα στην τελευταία εβδομάδα είδαν αστυνομικούς να περιπολούν στην περιοχή τους.

Πίν. 40: Πότε είδατε τελευταία φορά αστυνομικό ή αστυνομικούς να περιπολούν την περιοχή σας	Απαντήσεις	
	Απόλυτοι αριθμοί	Ποσοστά (%)
Την τελευταία εβδομάδα	238	67,4
Τον τελευταίο μήνα	56	15,9
Τους τελευταίους δύο μήνες	19	5,4
Τον τελευταίο χρόνο	6	1,7
Δεν έχω δει καθόλου	34	9,6
Γενικό Σύνολο	353	100,0

ΓΡΑΦΗΜΑ 19: "Πότε είδατε τελευταία φορά αστυνομικό ή αστυνομικούς να περιπολούν την περιοχή σας"

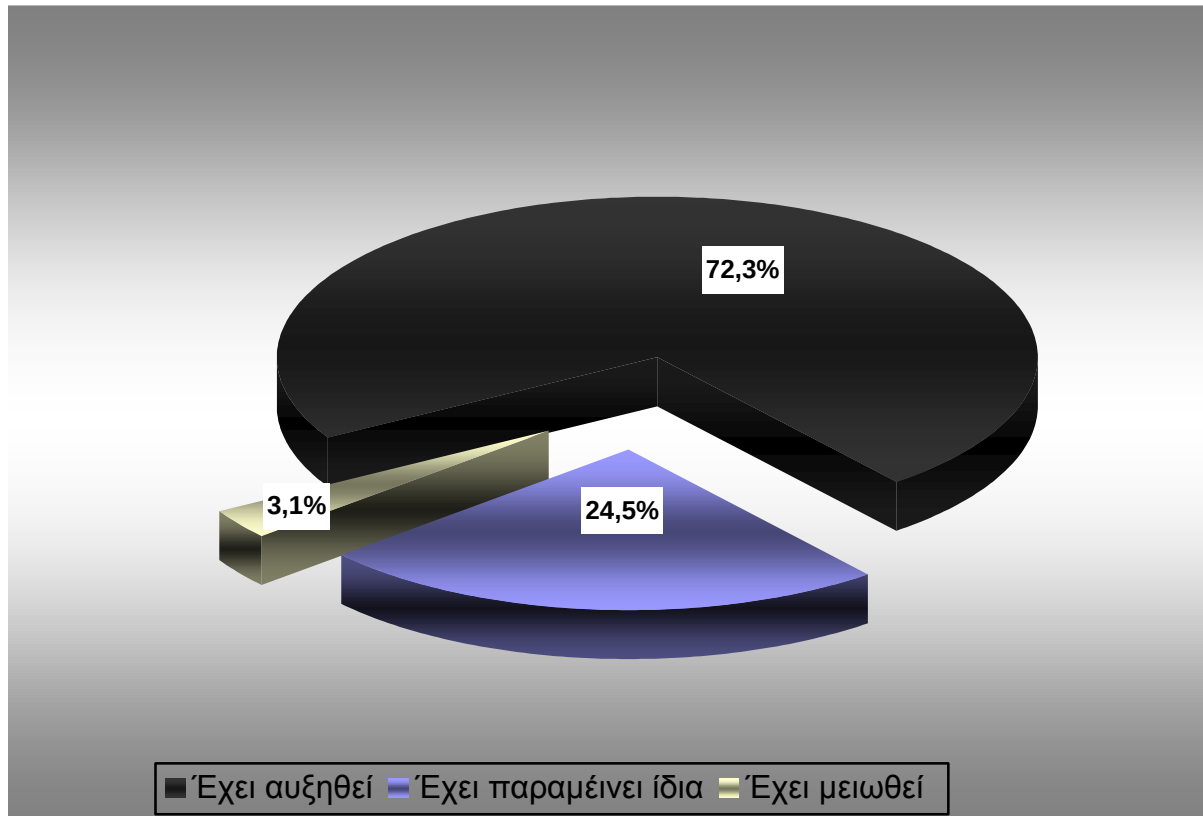
Η αστυνομική παρουσία εξηγεί ίσως τα χαμηλότερα ποσοστά ανασφάλειας που εντοπίζονται στο Δ.Κορυδαλλού συνολικά σε συνδυασμό με την πρόσληψη των δημοτών περί μικρότερης εγκληματικότητας στην περιοχή τους (πίν. 41).

Πιν. 41: Θεωρείτε ότι η εγκληματικότητα στο Δήμο σας σε σχέση με την υπόλοιπη Αττική είναι	Απαντήσεις	
	Απόλυτοι αριθμοί	Ποσοστά (%)
Μικρότερη	223	63,2
Ίδια	73	20,7
Δεν γνωρίζω/Δεν απαντώ	34	9,6
Μεγαλύτερη	20	5,7
Δεν υπάρχει εγκληματικότητα	3	0,8
Γενικό Σύνολο	353	100,0

Παρόλα αυτά η συντριπτική πλειονότητα (72,3%) πιστεύει ότι η εγκληματικότητα αυξήθηκε τα τελευταία χρόνια στην περιοχή του Δ.Κορυδαλλού (πίνακας 42).

Πιν. 42: Θεωρείτε ότι τα τελευταία χρόνια στο Δήμο σας η εγκληματικότητα	Απαντήσεις	
	Απόλυτοι αριθμοί	Ποσοστά (%)
Έχει αυξηθεί	209	72,3
Έχει παραμείνει ίδια	71	24,5
Έχει μειωθεί	9	3,1
Γενικό Σύνολο	289	100,0

ΓΡΑΦΗΜΑ 20: "Αξιολόγηση της Εγκληματικότητας στην περιοχή του Δήμου κατά τα τελευταία χρόνια"

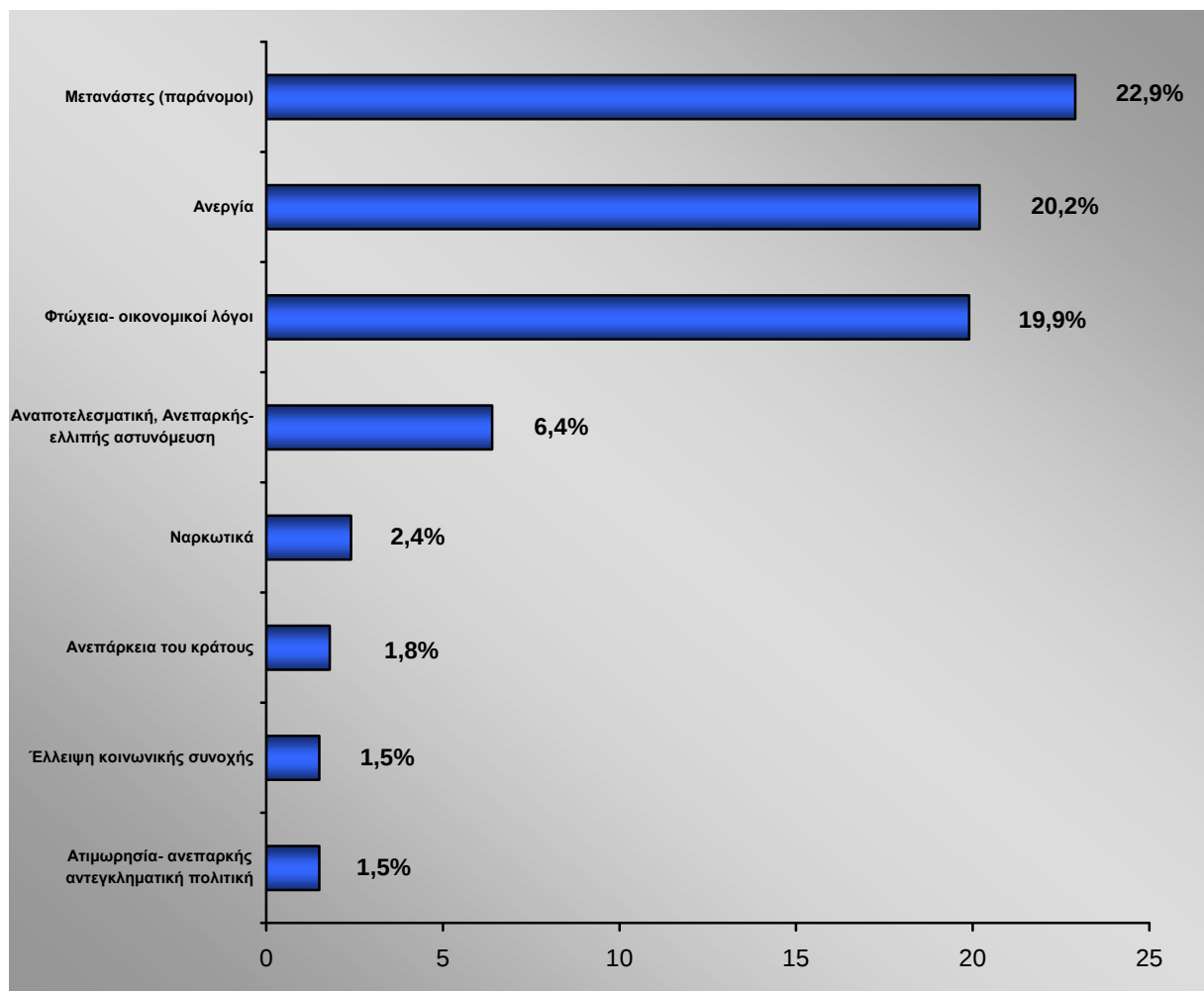

Την αύξηση αυτή την αποδίδουν στους εξής παράγοντες (πίνακας 43, γράφημα 21):

- **22,9%** του γενικού συνόλου θεωρεί ως κύρια αιτία τους «Παράνομους μετανάστες»,
- **20,2%** την «Ανεργία»,
- **19,9%** τη «Φτώχεια- οικονομικούς λόγους»,
- **16,2%** την «Οικονομική κρίση»

Πίν.43: Εάν έχει αυξηθεί, σε ποιους παράγοντες το αποδίδετε;	Απαντήσεις	
	Απόλυτοι αριθμοί	Ποσοστά (%)
Μετανάστες (παράνομοι)	75	22,9
Ανεργία	66	20,2
Φτώχεια - οικονομικοί λόγοι	65	19,9
Οικονομική κρίση	53	16,2
Αναποτελεσματική, ανεπαρκής-ελλιπής αστυνόμευση	21	6,4
Ναρκωτικά	8	2,4
Ανεπάρκεια του κράτους	6	1,8
Έλλειψη κοινωνικής συνοχής	5	1,5
Ατιμωρησία - ανεπαρκής αντεγκληματική πολιτική	5	1,5
Έλλειψη κοινωνικού κράτους	3	0,9
Οι φυλακές	3	0,9
Κρίση αξιών και θεσμών	2	0,6
Αγανάκτηση	2	0,6
Ανασφάλεια για το μέλλον	2	0,6
Όξυνση της εγκληματικότητας	2	0,6
Ρομά	2	0,6
Γενικότερη αύξηση της εγκληματικότητας	1	0,3
Εγκαταλελειμμένα κτίρια	1	0,3
Εγκληματική προσωπικότητα	1	0,3
Ελλιπής φωτισμός	1	0,3
Ιδιομορφία περιοχής	1	0,3
Πυκνοκατοικημένη περιοχή	1	0,3
Άλλο	1	0,3
Γενικό Σύνολο	327	100,0

ΓΡΑΦΗΜΑ 21 : " Παράγοντες που αποδίδεται η αύξηση της Εγκληματικότητας"

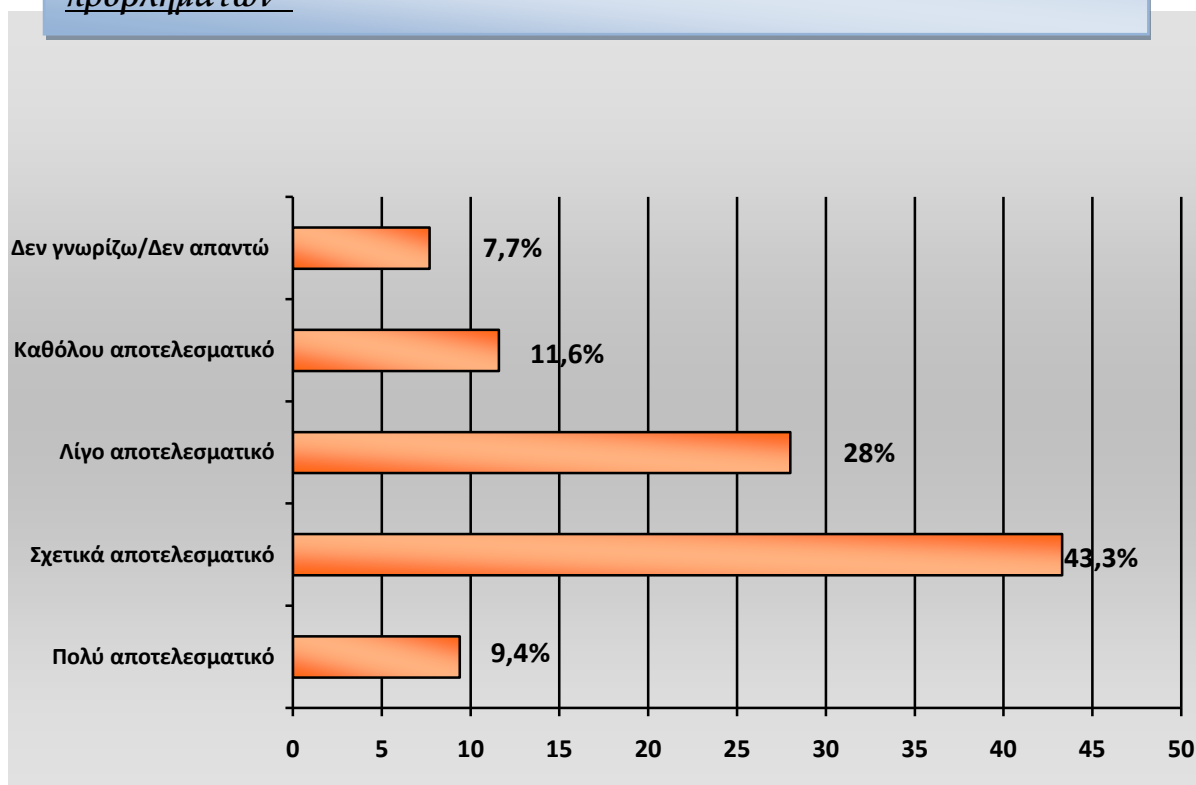

Κατά την εκτίμησή τους, τα είδη εγκλημάτων που παρουσιάζουν μεγαλύτερη αύξηση τα τελευταία χρόνια στο Δήμο τους είναι εκείνα στα οποία δήλωσαν άμεση και έμμεση θυματοποίηση (κυρίως πρόκειται για εγκλήματα κατά της ιδιοκτησίας) καθώς και μεμονωμένες αναφορές σε εγκλήματα που γίνονται γνωστά λόγω ιδιαίτερης αναφοράς των ΜΜΕ (Bullyng, hate crimes κλπ), όπως αποτυπώνονται στον πίνακα 44 :

Πίν. 44: Είδη εγκλημάτων που παρουσιάζουν αύξηση τα τελευταία χρόνια στο Δήμο Κορυδαλλού (πολλαπλές απαντήσεις)	Απαντήσεις	
	Απόλυτοι αριθμοί	Ποσοστά (%)
Κλοπές	170	31,7
Διαρρήξεις	147	27,4
Ληστείες	74	13,8
Τσαντάκηδες	37	6,9
Ναρκωτικά	30	5,6
Επιθέσεις κατά της σωματικής ακεραιότητας	16	3,0
Βιασμοί	9	1,7
Βανδαλισμοί	7	1,3
Μικροκλοπές	7	1,3
Ανθρωποκτονίες	6	1,1
Σωματικές βλάβες	6	1,1
Δεν γνωρίζω	5	0,9
Εγκλήματα κατά της περιουσίας	4	0,7
Αρπαγές ανηλίκων	3	0,6
Επιθέσεις κατά της γενετήσιας ελευθερίας	2	0,4
Βία	2	0,4
Κανένα	2	0,4
Συμμορίες	2	0,4
Απάτες	1	0,2
Απειλές	1	0,2
Βία από την αστυνομία	1	0,2
Βία στο σχολείο	1	0,2
Εκβιασμοί	1	0,2
Πορνεία	1	0,2
Ρατσιστική βία	1	0,2
Γενικό Σύνολο	536	100,0

Σε ότι αφορά το **ρόλο των υπηρεσιών του Δήμου** στην αντιμετώπιση των προβλημάτων των δημοτών, οι απόψεις των ερωτώμενων είναι μοιρασμένες. Το **(52,7%)** κρίνει το ρόλο του Δήμου ως Πολύ ή Σχετικά αποτελεσματικό ενώ το **(39,6%)** χαρακτηρίζει το ρόλο του Δήμου από Λίγο έως Καθόλου αποτελεσματικό. Επίσης θα πρέπει να επισημάνουμε το ποσοστό **(7,7%)** όσων δεν ήσαν ενημερωμένοι για τον ρόλο του Δήμου στην αντιμετώπιση των προβλημάτων τους και έτσι δεν απάντησαν (γράφημα 22).

ΓΡΑΦΗΜΑ 22: “Ρόλος του Δήμου στην αντιμετώπιση των προβλημάτων”

ΣΤ. ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΟΥ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ

Η τελευταία ενότητα της έρευνας αφιερώθηκε στο σημαντικό θέμα της πρόληψης της εγκληματικότητας, η οποία συναρτάται ουσιαστικά με την πρόληψη ευρύτερων κοινωνικών προβλημάτων και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής στην καθημερινότητα των πολιτών. Ως εκ τούτου, η συμβολή της δημοτικής αρχής μπορεί να αποδειχθεί σημαντική.

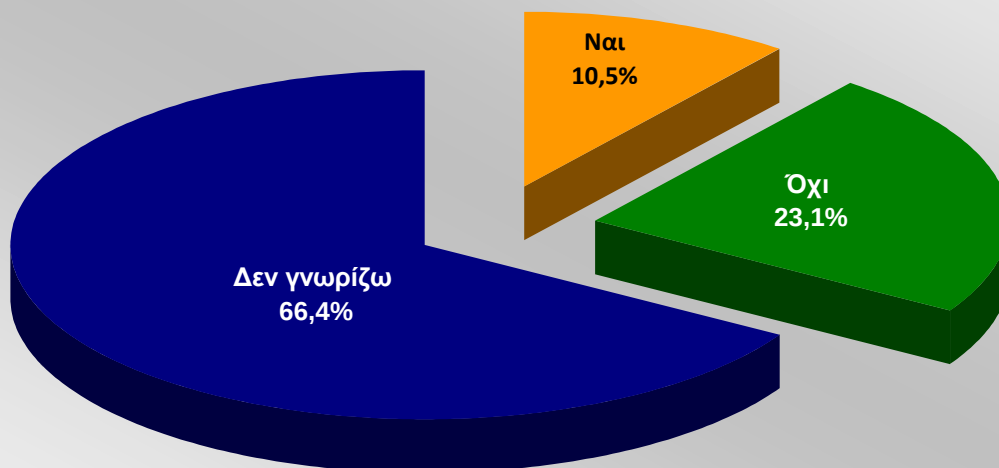
Στην ερώτηση κατά πόσο γνωρίζουν οι δημότες Κορυδαλλού, αν ο Δήμος έχει προχωρήσει στη λήψη μέτρων για την πρόληψη του εγκλήματος στην περιοχή κατοικίας τους, η συντριπτική πλειονότητα των δημοτών απαντά είτε ότι δεν γνωρίζει (**66,4%**) είτε ότι δεν έχουν ληφθεί παρόμοια μέτρα (**23,1%**) από το Δήμο τους (πίνακας 45, γράφημα 24).

Μόνο το **10,5%** απάντησε καταφατικά για τη λήψη μέτρων.

Δεν είναι, άρα, περίεργο το γεγονός ότι ελάχιστοι δημότες (**8%**) γνωρίζουν την ύπαρξη και λειτουργία του Τοπικού Συμβουλίου Πρόληψης της Παραβατικότητας στο Δήμο Κορυδαλλού (βλ. παρακάτω γράφημα 25).

Πίν.45: Ο Δήμος σας έχει λάβει μέτρα πρόληψης του εγκλήματος στην περιοχή σας;	Απαντήσεις	
	Απόλυτοι αριθμοί	Ποσοστά (%)
Δεν γνωρίζω	233	66,4
Όχι	81	23,1
Ναι	37	10,5
Γενικό Σύνολο	351	100,0 %

ΓΡΑΦΗΜΑ 24: “Λήψη μέτρων πρόληψης του εγκλήματος από τον Δήμο Κορυδαλλού”

Από αυτό το 10,5% (37 απαντήσεις) που απάντησαν ότι ο Δήμος έχει λάβει προληπτικά μέτρα, σχεδόν οι μισοί (17 απαντήσεις) αναφέρονται στη δημοτική αστυνόμευση και τις περιπολίες, ενώ οι λοιπές απαντήσεις μοιράζονται σε τεχνικά και κοινωνικά μέτρα (15 & 5 απαντήσεις αντίστοιχα), σύμφωνα και με τον πίνακα 46.

Πίν.46: Είδη μέτρων που έχει πάρει ο Δ. Κορυδαλλού για την πρόληψη της εγκληματικότητας	Απαντήσεις	
	Απόλυτοι αριθμοί	Ποσοστά (%)
Δημοτική αστυνόμευση (περιπολίες)	17	45,9
Τεχνικά	15	40,5
Κοινωνικά	5	13,5
Γενικό Σύνολο	37	100,0

Από τους παραπάνω 37 δημότες, οι 32 δέχθηκαν να αξιολογήσουν τα εν λόγω μέτρα ως εξής: 18 άτομα τα έκριναν ως αποτελεσματικά, 2 εν μέρει αποτελεσματικά και 12 ως αναποτελεσματικά (πίν. 47).

Πίν.47: Αποτελεσματικότητα μέτρων που έχει πάρει ο Δ. Κορυδαλλού για την πρόληψη της εγκληματικότητας	Απαντήσεις	
	Απόλυτοι αριθμοί	Ποσοστά (%)
Αποτελεσματικά	12	37,5
Αρκετά αποτελεσματικά	6	18,8
Εν μέρει αποτελεσματικά	2	6,3
Λίγο αποτελεσματικά	6	18,8
Καθόλου αποτελεσματικά	6	18,8
Γενικό Σύνολο	32	100,0

Αντίθετα, αρκετές ήταν οι απαντήσεις στην ερώτησή μας αν «Υπάρχουν κάποια μέτρα πρόληψης που επιθυμείτε να προτείνετε» (πίν. 48). Η πλειονότητα εστιάζει και πάλι στην αύξηση και βελτίωση της αστυνόμευσης (49,1%) και στο φωτισμό (9,4%).

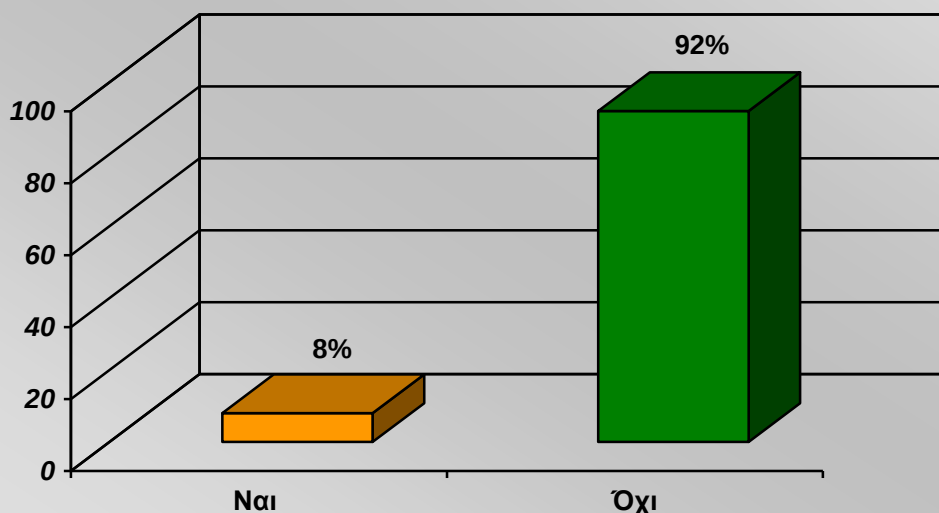
Πίν.48: Προτεινόμενα μέτρα πρόληψης	Απαντήσεις	
	Απόλυτοι αριθμοί	Ποσοστά (%)
Αποτελεσματική - περισσότερη αστυνόμευση	194	49,1
Φωτισμός	37	9,4
Μέτρα κοινωνικής πρόνοιας	17	4,3
Έλεγχος παράνομων μεταναστών (απέλαση)	16	4,1
Αστυνόμευση/ενίσχυση ρόλου δημοτικής αστυνομίας	16	4,1
Κοινοτική αστυνόμευση	11	2,8
Παιδεία και δημιουργική απασχόληση νέων	11	2,8
Τεχνικά μέτρα πρόληψης	10	2,5
Αυστηρότερες ποινές	8	2,0
Ενημέρωση των πολιτών	7	1,8
Εργασία - απασχόληση	7	1,8
Δεν ξέρω	6	1,5

Ενίσχυση κοινωνικής συνοχής	6	1,5
Περιβαλλοντική αναβάθμιση	6	1,5
Κανένα μέτρο	5	1,3
Περιπολίες πολιτών	5	1,3
Ρομά	5	1,3
Αποτελεσματικότητα κράτους	4	1,0
Συνεργασία Δήμου με πολίτες	4	1,0
Αντιμετώπιση των ναρκωτικών	3	0,8
Κλείσιμο συνόρων	3	0,8
Βελτίωση ποιότητας ζωής	3	0,8
Προγράμματα στα σχολεία	3	0,8
Άλλο	3	0,8
Αποτελεσματικότητα κοινωνικών υπηρεσιών	2	0,5
Θρησκεία-οικογένεια	2	0,5
Λιγότερη αστυνόμευση	1	0,3
Γενικό Σύνολο	395	100,0

Το ερευνητικό ενδιαφέρον επικεντρώθηκε ειδικότερα στο ΤοΣΠΠΑ και η αρχική ερώτηση αφορούσε τη γνώση των δημοτών σχετικά με το «αν λειτουργεί Τοπικό Συμβούλιο Πρόληψης Παραβατικότητας στο Δήμο σας;» (πίνακας 49). **Το 92%** του δείγματος δεν το γνώριζε και μόνο το 8% (ή 28 άτομα) γνώριζε την ύπαρξή του.

Πίν. 49: Γνώση περί λειτουργίας ΤΟΣΠΑ στο Δήμο Κορυδαλλού	Απαντήσεις	
	Απόλυτοι αριθμοί	Ποσοστά (%)
Όχι	321	92
Ναι	28	8
Γενικό Σύνολο	349	100,0

ΓΡΑΦΗΜΑ 25: “Γνώση περί λειτουργίας ΤΟΣΠΑ στο Δήμο Κορυδαλλού”

Από το προαναφερθέν 8% (28 άτομα) που γνώριζαν τη λειτουργία ΤοΣΠΠΑ, οι μισοί (14 άτομα) αξιολόγησαν θετικά τη λειτουργία του, 11 άτομα αρνητικά και 2 δεν είχαν γνώμη.

Πίν.50: Αξιολόγηση του ρόλου του ΤΟΣΠΑ	Απαντήσεις	
	Απόλυτοι αριθμοί	Ποσοστά (%)
Αρκετά χρήσιμο	9	33,3
Λίγο χρήσιμο	9	33,3
Πολύ χρήσιμο	5	18,5
Καθόλου χρήσιμο	2	7,4
Δεν γνωρίζω	2	7,4
Γενικό Σύνολο	27	100,0

Από τους αρχικά 28 που γνώριζαν τη λειτουργία ΤοΣΠΠΑ, 21 δέχθηκαν να διατυπώσουν τη γνώμη τους σχετικά με το «*ποιες αρμοδιότητες θα πρέπει να αναλάβει*» (πίνακας 51) . Οι περισσότεροι από αυτούς αναφέρονται στην ενημέρωση και έπονται οι «*ειδικές προληπτικές δράσεις*» και η αστυνόμευση και διεισδυτικότητα.

Παρατηρούμε ότι αποδίδεται από τους δημότες, ρόλος αστυνόμευσης σε ένα καθαρά προληπτικό όργανο όπως είναι το τοπικό συμβούλιο πρόληψης της εγκληματικότητας, γεγονός που παραπέμπει προφανώς στα υψηλά επίπεδα ανασφάλειάς τους και «*απογοήτευσής*» τους από τις παρεχόμενες κρατικές υπηρεσίες στον τομέα αυτό.

Πίν.51: Αρμοδιότητες ΤΟΣΠΠΑ	Απαντήσεις	
	Απόλυτοι αριθμοί	Ποσοστά (%)
Ενημέρωση	8	38,1
Ειδικές προληπτικές δράσεις	6	28,6
Συνεργασία με άλλους φορείς – διεισδυτικότητα	3	14,3
Αστυνόμευση	3	14,3
Δεν ξέρω	1	4,8
Γενικό Σύνολο	21	100,0

Ζ. ΜΜΕ

Δεδομένου του σημαντικού ρόλου των πηγών πληροφόρησης των πολιτών σχετικά με το εγκληματικό φαινόμενο, η επόμενη ερώτηση κατέγραψε τις κυριότερες εξ αυτών (πίνακας 52).

Δεν αποτελεί έκπληξη ότι η συχνότερη αναφορά παραπέμπει στην τηλεόραση (30%). Αντίθετα, αποτελεί «έκπληξη» το γεγονός ότι ένα μεγάλο ποσοστό (22,4%) αναφέρεται στον «κοινωνικό περίγυρο» ως πηγή πληροφόρησής του για το έγκλημα εν γένει, γεγονός που εξηγείται από τον χαρακτήρα της περιοχής που έχει στοιχεία γειτονιάς. Ακολουθούν οι λοιπές «σύγχρονες» πηγές ενημέρωσης, όπως είναι το διαδίκτυο, ο έντυπος τύπος κλπ.

Πίν. 52: Πηγές πληροφόρησης σχετικά με το εγκληματικό φαινόμενο γενικά	Απαντήσεις	
	Απόλυτοι αριθμοί	Ποσοστά (%)
Τηλεόραση	294	30,0
Κοινωνικός Περίγυρος	220	22,4
Διαδίκτυο	180	18,3
Ραδιόφωνο	148	15,1
Εφημερίδες/Περιοδικά	127	12,9
Βιβλία	10	1,0
Δεν έχω πληροφόρηση	2	0,2
Γενικό Σύνολο	981	100,0

Όπως και σε προηγούμενες έρευνες της επιστ.υπεύθυνης έτσι και εν προκειμένω, οι πολίτες αμφισβητούν την αξιοπιστία των ΜΜΕ εφόσον πιστεύουν στην πλειονότητά τους (42,2%) πως προβάλλουν το έγκλημα «σοβαρότερο απ' ό,τι είναι στην πραγματικότητα». Παρόλα αυτά, είναι αρκετοί εκείνοι που πιστεύουν το αντίθετο (19,3%), όσοι σχετικοποιούν ή δεν αμφισβητούν την αξιοπιστία τους. Με εξαίρεση τους πρώτους, οι λοιπές κατηγορίες επηρεάζονται σημαντικότερα από τον τρόπο προβολής (πίνακας 53).

Πίν. 53: Τρόποι προβολής του εγκλήματος από τα ΜΜΕ	Απαντήσεις	
	Απόλυτοι αριθμοί	Ποσοστά (%)
Σοβαρότερο απ' ό,τι είναι στην πραγματικότητα	149	42,2
Εξαρτάται	70	19,8
Λιγότερο σοβαρό απ' ό,τι είναι στην πραγματικότητα	68	19,3
Στις πραγματικές του διαστάσεις	46	13,0
Δεν έχω άποψη	20	5,7
Γενικό Σύνολο	353	100,0

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ-ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Από τη μελέτη των δημογραφικών και κοινωνικών χαρακτηριστικών του δείγματος, προκύπτει μια εικόνα μεσαίου προς χαμηλού κοινωνικο-οικονομικού status του Δ.Κορυδαλλού. Η εικόνα αυτή επιβεβαιώνεται, άλλωστε, και από τις απογραφές πληθυσμού, αναφορικά με το επίπεδο εκπαίδευσης και την επαγγελματική και οικονομική κατάσταση.

Προκύπτει, επίσης, έντονο το στοιχείο της «εντοπιότητας», μέσα από τη μακροχρόνια διαμονή των δημοτών στο Δήμο Κορυδαλλού, το υψηλό ποσοστό ιδιόκτητης κατοικίας και τη σχετικά μεγάλη ομοιογένεια της εθνικής προέλευσής τους.

Τέλος, αναδείχθηκε ο χαρακτήρας της οικογενειακής φυσιογνωμίας του Δήμου, ο οποίος –σε συνδυασμό με τα προαναφερθέντα χαρακτηριστικά- προσδίδει συνολικά τη φυσιογνωμία «γειτονιάς».

- *Η εικόνα αυτή θα μπορούσε να επηρεάσει θετικά τις στάσεις των δημοτών προς την κατεύθυνση λήψης μέτρων κοινοτικού χαρακτήρα για την πρόληψη της εγκληματικότητας αλλά και γενικότερα των κοινωνικών προβλημάτων τοπικού χαρακτήρα, εφόσον λάβουν το χαρακτήρα συστηματοποίησης, οργάνωσης, συντονισμού και ελέγχου κατά την εφαρμογή τους.*

Αναφορικά με τα «σοβαρά κοινωνικά προβλήματα» εν γένει και στην περιοχή τους, οι δημότες αναφέρονται αρχικά στα οικονομικά σε συνδυασμό με τα σχετιζόμενα με την εγκληματικότητα και εν μέρει τη μετανάστευση. Διερευνήθηκε στο θέμα αυτό, η ικανοποίηση των δημοτών από το ρόλο του δήμου τους στην επίλυση των προβλημάτων αυτών και προέκυψε μεγάλος βαθμός άγνοιας. Οι θετικότερες στάσεις εντοπίσθηκαν αναφορικά με τις υπηρεσίες «Πολιτιστικών Δράσεων» και «Αθλητισμού» που προσφέρει ο Δήμος, ενώ οι αρνητικότερες αφορούσαν τις υπηρεσίες «Υγείας», «Κοινωνικής Πρόνοιας», «Ασφάλειας» και «Προστασίας του Περιβάλλοντος».

Ενώ όπως προαναφέρθηκε, ως πρώτο και κυρίαρχο αναφέρεται το οικονομικό πρόβλημα, οι δημότες Κορυδαλλού όταν καλούνται να αναφέρουν «προτάσεις βελτίωσης της ποιότητας ζωής τους», αποδίδουν προτεραιότητα στην *αστυνόμευση*, γεγονός που αντανακλά το «άγχος» τους για την εγκληματικότητα. Ακολουθεί η *βελτίωση υπηρεσιών καθαριότητας* και άλλες προτάσεις που αφορούν την καθημερινότητά τους. Μικρή είναι η αναφορά στο «πρόβλημα» των φυλακών που είχε ιεραρχηθεί πολύ υψηλά στα προβλήματα του Δήμου τους καθώς και όποια αναφορά σε θέματα εργασίας και απασχόλησης.

Η εικόνα αυτή αντανακλά την έλλειψη εμπιστοσύνης στις υπηρεσίες και το ρόλο της τοπικής αυτοδιοίκησης για την ανάληψη πρωτοβουλιών σχετικών με την αντιμετώπιση των «σοβαρών» κοινωνικών προβλημάτων. Παρατηρούμε, ωστόσο, ότι ο δήμος εκλαμβάνεται ως αρμοδιότερος για θέματα που σχετίζονται με τη φροντίδα του περιβάλλοντος και οι δημότες ζητούν βελτίωση των παρεχόμενων στον τομέα αυτό υπηρεσιών.

Η εξέταση της κοινωνικής αλληλεγγύης ανέδειξε πολύ υψηλά επίπεδα που συναρτώνται με τον γενικότερο χαρακτήρα «γειτονιάς» του εν λόγω δήμου.

- *Τα υψηλά επίπεδα κοινωνικής αλληλεγγύης μπορούν να αξιοποιηθούν από το Δήμο για την ανάπτυξη πολιτικών κοινωνικής συνοχής και κοινοτικής μορφής πρόληψης, οι οποίες θα μπορούσαν να βελτιώσουν την εικόνα των δημοτών για την ανάληψη ευθυνών από το Δήμο τους.*

Ο φόβος του εγκλήματος είναι παραδοσιακά πολύ υψηλός μεταξύ των Ελλήνων και ειδικότερα μεταξύ των κατοίκων της ελληνικής πρωτεύουσας. Στο Δήμο Κορυδαλλού, οι απαντήσεις εξετάσθηκαν τόσο στο επίπεδο συγκεκριμένων περιοχών όσο και γενικότερα στην καθημερινότητα των δημοτών. Αν και η περιοχή του Δήμου Κορυδαλλού δεν εμπνέει έντονα συναισθήματα ανασφάλειας, οι ερωτηθέντες εντόπισαν πάνω στον χάρτη ορισμένες περιοχές που κατά κοινή ομολογία θεωρούνται περισσότερο «επικίνδυνες» καθώς και άλλες με μικρότερες αναφορές. Αναφέρθηκαν εν συνεχεία και στους λόγους που τους εμπνέουν την παραπάνω ανασφάλεια.

- *Θεωρείται σημαντικό να μελετηθούν τα παραπάνω συγκεκριμένα δεδομένα που κατέγραψε η έρευνα και να ληφθούν μέτρα περιβαλλοντικής και κοινωνικής πρόληψης στα σημεία που υπέδειξαν οι δημότες. Μετά τη λήψη των μέτρων αυτών, θα πρέπει να ακολουθήσει νέα αξιολόγηση για την αποτελεσματικότητά τους.*

Ο φόβος και η ανασφάλεια που συναρτάται με το εγκληματικό φαινόμενο μελετήθηκε και με βάση τις ερωτήσεις της διεθνούς έρευνας θυματοποίησης. Οι δημότες που απάντησαν καταφατικά ερωτήθηκαν για τους λόγους που εξηγούν την ανασφάλειά τους να κυκλοφορούν στην περιοχή του δήμου τους όταν βραδιάζει και οι κυριότεροι εξ αυτών είναι: η ελλιπής αστυνόμευση, τα ναρκωτικά, οι αλλοδαποί και οι ερημικές και κακοφωτισμένες περιοχές. Οι λόγοι αυτοί προκύπτουν και από προηγούμενες έρευνες της επιστημονικά υπεύθυνης και συναρτώνται με μια σειρά σύγχρονα κοινωνικά προβλήματα.

- Επειδή, όμως, το θέμα των ναρκωτικών και της έλλειψης φωτισμού αναφέρθηκε συχνά στην προκείμενη έρευνα και συναρτήθηκε με την «επικινδυνότητα» συγκεκριμένων περιοχών από την πλειονότητα των ερωτηθέντων, θεωρείται ότι χρήζει ειδικότερης μελέτης και προσοχής από την πλευρά του Δήμου και αντανακλά την ανάγκη λήψης πρόσφορων μέτρων αντιμετώπισης.

Παρότι τα ποσοστά της κατά δήλωση των ερωτηθέντων θυματοποίησης δεν είναι πολύ υψηλά και μάλιστα είναι χαμηλότερα από τα αντίστοιχα του συνόλου των κατοίκων της πρωτεύουσας, σύμφωνα με προγενέστερες έρευνες της συγγραφέως, οι δημότες Κορυδαλλού θεωρούν, στην πλειονότητά τους, πολύ ή αρκετά πιθανό να γίνουν θύματα στο άμεσο μέλλον. Η πεποίθηση αυτή αυξάνει προφανώς το αίσθημα ανασφάλειάς τους. Τα εγκλήματα που αναφέρουν τόσο τα κατά δήλωση θύματα όσο και τα «πιθανά» θύματα είναι κυρίως εγκλήματα κατά της ιδιοκτησίας (κλοπές, διαρρήξεις, ληστείες) και πολύ πιο σπάνια επιθέσεις και προσβολές κατά της σωματικής ακεραιότητας.

Πολύ περισσότεροι είναι, ωστόσο, εκείνοι που αναφέρονται στη θυματοποίηση ατόμων του άμεσου περιβάλλοντός τους και το γεγονός αυτό συναρτάται, επίσης, θετικά με την ένταση της ανασφάλειάς τους. Προς την ίδια κατεύθυνση λειτουργεί και η εντύπωση που εκφράσθηκε από τη μεγάλη πλειονότητα του δείγματος ότι η εγκληματικότητα αυξήθηκε τα τελευταία χρόνια στην περιοχή του Δήμου τους. Ως κυριότερους λόγους αυτής της αύξησης ανέφεραν: τους «Παράνομους μετανάστες», την «Ανεργία», τη «Φτώχεια- οικονομικούς λόγους», την «Οικονομική κρίση».

- Επειδή υπήρξε συχνή αναφορά αφενός στην έλλειψη αποτελεσματικής αστυνόμευσης και αφετέρου στις θετικές συνέπειες των αστυνομικών (ενίοτε και της δημοτικής αστυνομίας) περιπολιών, προκύπτει προφανής ανάγκη ενίσχυσης των μορφών «κοινοτικής» αστυνόμευσης που συναρτώνται με την εγγύτητα της αστυνομίας.

Ως προς την αξιολόγηση του ρόλου των δημοτικών υπηρεσιών στην αντιμετώπιση των προβλημάτων τους, οι απαντήσεις είναι σχετικά θετικές,

- γεγονός ενδεικτικό ενός ευνοϊκού «περιβάλλοντος» για την ανάπτυξη πολιτικών κοινωνικής συνοχής, σύμφωνα και με όσα προαναφέρθηκαν.

Αντίθετα, εντυπωσιακά ποσοστά άγνοιας σε συνδυασμό με αρνητικές απαντήσεις καταγράφηκαν στην ερώτηση που αφορούσε τις προληπτικές δράσεις του Δήμου και την ύπαρξη του Τοπικού Συμβουλίου Πρόληψης της Παραβατικότητας ειδικότερα. Το πόρισμα αυτό επισημαίνει την ύπαρξη ενός σημαντικού κενού στην επικοινωνία μεταξύ Δήμου και δημοτών και ίσως και μια πραγματική έλλειψη.

- *Η βελτίωση επικοινωνιακής πολιτικής αφενός σε συνδυασμό με την ουσιαστική λήψη μέτρων κοινωνικής πρόληψης (γενικής και περιστασιακής) ενδείκνυται τόσο για την αντιμετώπιση των προβλημάτων των δημοτών στην καθημερινότητά τους όσο και για τη μείωση της ανασφάλειάς τους. Η λήψη παρόμοιων μέτρων θα συμβάλει παράλληλα στην εμπέδωση/βελτίωση των σχέσεων εμπιστοσύνης μεταξύ Δήμου και δημοτών.*

Αθήνα, 8 Ιουλίου 2014

Καθηγήτρια Χριστίνα Ζαραφωνίτου

Διευθύντρια ΠΜΣ Εγκληματολογίας

Πάντειο Πανεπιστήμιο

chrizara@panteion.gr

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Α. ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ

- Baldwin J. & Bottoms A.E.**, *The urban criminal*, Tavistock Publ., 1976.
- Balkin S.**, "Victimization rates, safety and fear of crime", *Social problems*, 26/1979, σ.σ.343-358.
- Brantingham P.&P.**, *Environmental Criminology*, B.Hills, California, Sage Publ., 1981.
- Brantingham P.&P.**, *Patterns in crime*, MacMillan Publ., N.York, 1983.
- Burgess E.**, "La croissance de la ville", ", στο Y.Grafmeyer & Joseph I. (Eds), *L' école de Chicago*, Aubier, Paris, 1984, σ.σ.127-143.
- Cohen St.**, *Folk devils and moral panics, The creation of the Mods and the Rockers*, Paladin, London, 1973.
- Crawford A.**, *Crime prevention and community safety. Politics, policies and practices*, Longman, London & N.York, 1998.
- Cusson M.**, « Les zones urbaines criminelles », *Criminologie*, vol.XXII, 2/1989, σ.σ.95-105.
- Déviance et Société, dossier : Les représentations sociales de la justice pénale**, 28/2004, σ.σ.139-140.
- Kesteren V., Mayew P., Nieuwbeerta P.**, *Criminal victimisation in seventeen industrialised countries. Key findings from 2000 ICVS*, NSCR, 2000.
- Killias M. & Clerici Ch.**, "Different measures of vulnerability in their relation to different dimension of fear of crime", *British Journal of Criminology*, 40/2000, σ.σ.437-450.
- Killias M.**, *Précis de Criminologie*, Staempfli Editions SA, Berne, 2001.
- Lander B.**, *Towards an understanding of juvenile delinquency*, N.York, Columbia University Press, 1954.
- Léauté J.**, *Criminologie et pénologie*, Les cours du droit, χ.χ.
- Lee M.**, "The genesis of 'fear of crime' ", *Theoretical Criminology*, 5/2001, σ.σ.467-485.
- Nieuwbertaa P. (Ed.)**, *Crime in comparative perspective*, NSCR, Boom Juridische uitgevers, Den Haag, 2002.
- Pantazis Ch.**, " 'Fear of crime', vulnerability and poverty", *British Journal of Criminology*, 40/2000, σ.σ.414-436.
- Park R.E., Burgess E., McKenzie R.**, *The city Chicago*, University of Chicago Press, 1925.
- Shaw C. & MacKay H.**, *Juvenile delinquency in urban areas*, University of Chicago Press, 1942.
- Skogan W.**, "La sécurité dans les grandes villes américaines", *Revue internationale de criminologie et de police technique*, 4/1983, σ.σ.24-34.
- Szabo D.**, *Crime et ville*, Paris, Cujas, 1960.

- Wilson J.Q. & Keeling G.**, “Broken windows: The police and the neighborhood safety”, *The Atlantic Monthly*, March 1982, σ.σ.29-37.
- Wirth L.**, “Le phénomène urbain comme mode de vie”, στο Y.Grafmeyer & Joseph I. (Eds), *L’ école de Chicago*, Aubier, Paris, 1984, σ.σ.251-277.
- Wirth L.**, “Urbanism as a way of life”, *American Journal of Sociology*, 44/1938, σ.σ.1-24.
- Wortley R., L.Mazerolle** (Eds), *Environmental Criminology and Crime Analysis*, Willan Publ., USA, Canada, 2008.
- Zarafonitou, C.** (2008) «Fear of crime and victimisation: the Greek experience», στο Helmut Kury (Ed.), *Fear of crime-Punitivity. New developments in Theory and research*, Universitätsverlag Dr.N.Brockmeyer, Bochum, σ.σ.159-172
- Zarafonitou, C., Tseloni, A.**(2008) “Fear of crime and victimisation: A multivariate multilevel analysis of competing measurements”, *European Journal of Criminology*, vol.5, σ.σ. 387-409.
- Zarafonitou Ch.**, “Criminal Victimisation in Greece and the Fear of Crime: A 'Paradox' for Interpretation”, *International Review of Victimology* , 16 (3),2009, 277-300.
- Zarafonitou Ch.**, “Punitiveness, fear of crime and social views” in Kury, H., Shea, E. (Eds.) *Punitiveness – worldwide perspectives*, Bochum: Universitätsverlag Dr. Brockmeyer, 2011, pp. 269-294
- Zarafonitou Ch.** (Guest Editor), “Fear of crime. A comparative approach in the European context”, Special Issue of *CRIMINOLOGY*, October 2011.

B. ΕΛΛΗΝΟΓΛΩΣΣΗ

- Ζαραφωνίτου Χ. (Επιμ.)**, *Η προστασία του περιβάλλοντος από εγκληματολογική σκοπιά*, Τετράδια Εγκληματολογίας 1, Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 1996.
- Ζαραφωνίτου Χ.**, *Εμπειρική Εγκληματολογία*, Νομική Βιβλιοθήκη, 2^η έκδ., Αθήνα 2004.
- Ζαραφωνίτου Χ.**, *Ο φόβος του εγκλήματος*, Μελέτες Ευρωπαϊκής Νομικής Επιστήμης 3, Α.Σάκκουλας, Αθήνα 2002 (ελληνικά/αγγλικά).
- Ζαραφωνίτου Χ.**, *Πρόληψη της εγκληματικότητας σε τοπικό επίπεδο. Οι σύγχρονες τάσεις της εγκληματολογικής έρευνας*, Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα, 2003.
- Ζαραφωνίτου, Χ.** (2006) «Εγκληματολογικές προσεγγίσεις του φόβου του εγκλήματος και της (αν)ασφάλειας», *Ποινική Δικαιοσύνη*, τεύχ. 8-9, σ.σ.1031-1039
- Ζαραφωνίτου, Χ.** (2008) *Τιμωρητικότητα: Σύγχρονες τάσεις, διαστάσεις και εγκληματολογικοί προβληματισμοί*, Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα
- Ζαραφωνίτου, Χ.** (επιμ.) (2007) *(Αν)ασφάλεια, Αντεγκληματική Πολιτική και Δικαιώματα του Ανθρώπου*, Α. Σάκκουλας, Αθήνα-Κομοτηνή

- Ζαραφωνίτου, Χ.**(επιμ.) (2006) «Η (αν)ασφάλεια των μεταναστών: μια εγκληματολογική προσέγγιση», στον *Τιμητικό Τόμο για τον Ιωάννη Μανωλεδάκη*, τ.ΙΙ, Σάκκουλας, Αθήνα-Θεσσαλονίκη, σ.σ.1079-1105
- Ζαραφωνίτου, Χ.** (2008) «Κοινωνικές αντιλήψεις για την ποινική δικαιοσύνη και τιμωρητικότητα», στο *Ποινικές Επιστήμες, Θεωρία και Πράξη, Προσφορά Τιμής στην Άννα Ψαρούδα-Μπενάκη*, Α.Σάκκουλας, Αθήνα-Κομοτηνή, σ.σ.1215-1230.
- Ζαραφωνίτου Χ., Κουράκης Ν. & Συνεργάτες**, (2009). *(Αν)ασφάλεια, Τιμωρητικότητα και Αντεγκληματική πολιτική*, Εργαστήριο Ποινικών και Εγκληματολογικών Ερευνών, Τμήμα Νομικής Πανεπιστημίου Αθηνών, εκδ. Α.Σάκκουλας, Αθήνα-Κομοτηνή.
- Ζαραφωνίτου, Χ.** (2010) «Ο φόβος του εγκλήματος: ένα ελληνικό παράδοξο», στον *Τιμητικό Τόμο Καλλιόπης Δ.Σπινέλλη*, Εκδ. Αντ. Σάκκουλα, Αθήνα, σ.σ.125-150 & *Προδημοσίευση* από τον τιμητικό τόμο για την Κ. Δ. Σπινέλλη, στο *Ποινική Δικαιοσύνη & Εγκληματολογία*, 1/2009, 1-10.
- Ζαραφωνίτου, Χ.** (2011) «Προτάσεις για την αντιμετώπιση των συναφών με την εγκληματικότητα και την ανασφάλεια προβλημάτων στο κέντρο της Αθήνας», στο *The Art of Crime*, τεύχος 20, Νοέμβριος 2011.
- Κουράκης Ν.**, «Το έγκλημα στην Ελλάδα σήμερα», *Εγκληματολογικοί ορίζοντες*, Τ.Β', Α.Σάκκουλας, Β' έκδ., Αθήνα-Κομοτηνή, 2005, σ.σ.3-17.
- Πανούσης Γ.**, *Έγκλημα και τοπική κοινωνία*, Εγκληματολογικά 1, Α.Σάκκουλας, Αθήνα-Κομοτηνή, 1993.
- Πανούσης Γ.**, *Καθ' υπερβολήν*, Νομική βιβλιοθήκη, Αθήνα, 2008.
- Παπαθεοδώρου Θ.**, *Δημόσια ασφάλεια και αντεγκληματική πολιτική*, Νομική Βιβλιοθήκη, 2002.

Βλ. επίσης: <http://criminology.panteion.gr/δημοσιευσεις>